

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложение № 2

ДО
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
гр. София, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 1

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА
В СЪОТВЕТСТВИЕ С ТЕХНИЧЕСКИТЕ СПЕЦИФИКАЦИИ И ИЗИСКВАНИЯТА
НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ**

в открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет:

„Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“

по Проект BG05SFOP001-2.001-0002-C01 „Администрация и гражданско общество – партньорство в управлението“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“

от ДЗЗД „ТРИ – АЙ“

[наименование на участника],

с БУЛСТАТ/ЕИК/Номер на регистрация в съответната държава [неприложимо],
регистрация по ДДС: [неприложимо],

със седалище: гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17, ет. 2, офис 4
и адрес на управление гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17, ет. 2,
офис 4,

адрес за кореспонденция: гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17,
ет. 2, офис 4, телефон за контакт +359 878 165 117, факс [неприложимо], електронна поща
office@itflight.bg

банкова сметка: [неприложимо]

представявано от Венцислав Марчев Братухчев в качеството на представляващ

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

С настоящото Ви представяме нашето предложение за изпълнение на обявената от Вас процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“.

Съгласяваме се да изпълним поръчката съгласно всички изисквания на Техническата спецификация на Възложителя и документацията за обществена поръчка.

При подготовката на настоящата оферта сме спазили всички изисквания на Възложителя за нейното изготвяне.

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

1. Настоящото предложение е валидно за срок от **6 (шест) месеца** от крайния срок за подаване на оферти и ще остане обвързващо за нас, като може да бъде прието по всяко време преди изтичане на този срок.

2. Срокът за изпълнение на дейностите по настоящата обществена поръчка е до 5 (пет) месеца, считано от датата на подписване на договора.

3. С настоящото, представяме нашето предложение за изпълнение на обществената поръчка, както следва (прилага се подробно описание на предложението за изпълнение на поръчката на участника, съобразно изискванията на Техническата спецификация): **Виж Приложение № 1 към настоящото предложение за изпълнение на поръчката.**

Заявяваме, че ще изпълним качествено и в срок поръчката, в пълно съответствие с гореописаното предложение и с Техническата спецификация.

Дата: 30.01.2018 г.

Чл. 2 ЗЗЛД
Подпис и печат:

Име и фамилия: **Венислав Братухчев**
(представляващ съгласно Договор за създаване на ДЗЗД „ТРИ – АЙ“)

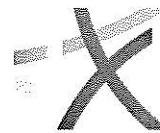
100

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложение № 4

ДЕКЛАРАЦИЯ

за приемане клаузите на проекта на договор

по чл. 39, ал. 3, б. „в“ от ППЗОП

Долуподписаният **Венцислав Марчев Братухчев**, в качеството ми на представляващ **ДЗЗД „ТРИ – АЙ“** (с партньори „Ай Ти Флайт“ ЕООД и „ТРИТОН България“ ООД), с ЕИК (*неприложимо*), със седалище и адрес на управление: гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17, ет. 2, офис 4, участник в открита процедура с предмет: „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“ по Проект BG05SFOP001-2.001-0002-C01 „Администрация и гражданско общество – партньорство в управлението“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“

ДЕКЛАРИРАМ, че:

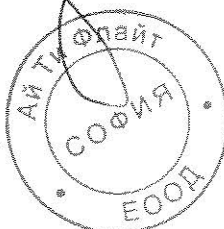
съм съгласен с клаузите на приложения проект на договор към документацията за обществена поръчка с предмет: „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“.

Име и фамилия: **Венцислав Братухчев**

Длъжност: **представляващ ДЗЗД „ТРИ – АЙ“**

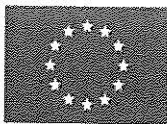
Чл. 2 ЗЗЛД

Подпис и печат: _____

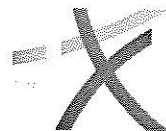

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложение № 5

ДЕКЛАРАЦИЯ НА УЧАСТНИКА ЗА СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ОФЕРТАТА
по чл. 39, ал. 3, б. „г“ от ППЗОП

Долуподписаният **Венцислав Марчев Братухчев**, в качеството ми на представляващ ДЗЗД „ТРИ – АЙ“ (с партньори „Ай Ти Флайт“ ЕООД и „ТРИТОН България“ ООД), с ЕИК (*неприложимо*), със седалище и адрес на управление: гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17, ет. 2, офис 4, участник в открита процедура с предмет: „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“ по Проект BG05SFOP001-2.001-0002-C01 „Администрация и гражданско общество – партньорство в управлението“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“

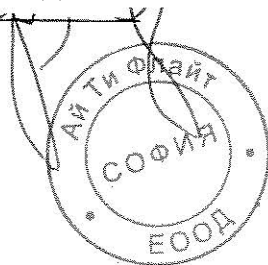
ДЕКЛАРИРАМ, че:

Срокът на валидност на настоящата оферта е 6 (шест) месеца след крайния срок за подаване на оферти.

Име и фамилия: **Венцислав Братухчев**

Длъжност: **представляващ ДЗЗД „ТРИ – АЙ“**

Подпис и печат: _____ Чл. 2 ЗЗЛД

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложение № 6

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 47, ал. 3 от Закона за обществените поръчки

Долуподписаният **Венцислав Марчев Братухчев**, в качеството ми на представляващ ДЗЗД „ТРИ – АЙ“ (с партньори „Ай Ти Флайт“ ЕООД и „ТРИТОН България“ ООД), с ЕИК (*неприложимо*), със седалище и адрес на управление: гр. София 1407, район Лозенец, ул. „Вискяр планина“ № 15-17, ет. 2, офис 4, участник в открита процедура с предмет: „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“ по Проект BG05SFOP001-2.001-0002-C01 „Администрация и гражданско общество – партньорство в управлението“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“

ДЕКЛАРИРАМ, че:

При изготвяне на офертата са спазени задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, които са в сила в страната.

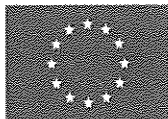
Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: 30.01.2018 г.

Чл. 2 33ЛД
Декларатор:

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложение №1

1. ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧАСТНИКА

Обединение "Три-Ай" предлага високотехнологични решения в областта на системната интеграция – изграждане и поддръжка на национални бази данни и електронни регистри, разработка на софтуерни продукти, асемблиране и поддръжка на хардуерни системи, както и консултантски услуги в областта на хардуера, софтуера и информационните технологии. Обединение "Три-Ай" има солиден опит в проекти и услуги за изграждане и оптимизация на информационни системи. За ефективното обезпечаване на такива проекти Обединение "Три-Ай" прилага различни методологии, съобразени с изискванията на международните стандарти и най-добри практики, в които са заложили принципите за контрол и мониторинг на изпълнението във всеки един момент от жизнения цикъл – от анализа на бизнес изискванията и нормативната база до съпровождането и поддръжката на създадените информационни системи.

Използваме технологии и софтуерни средства за съхраняване на информация за проекта, планиране и отчитане на дейностите, които позволяват във всеки един момент извършването на технически и качествен контрол на всяка фаза от развитието на проекта. Имаме изградени правила и процедури, които гарантират качественото изпълнение на заданието и протичащите процеси по проектиране, разработване, тестване, инсталация, настройка, обучение и администриране.

Клиенти на Обединение "Три-Ай" са предимно държавни организации от структурата на публичната администрация, които възлагат разработката и поддръжката на критични информационни системи с национално значение – Министерства и Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

Обединение "Три-Ай" поддържа политика на тясно сътрудничество и съвместна работа със своите клиенти при изследването и анализирането на съществуващите информационни проблеми, осигуряването на избор, доставка, инсталиране и поддръжка на технически и програмни средства, разработването на специфични системи и обучение на потребителите.

При предоставянето на услуги, Обединение "Три-Ай" изгражда своя методически подход на базата на натрупания опит и се води от добрите практики на ITIL v.3 и PRINCE2, като дейностите са максимално интегрирани с общите изисквания на стандарта.

Нашата организация има внедрени Интегрирани системи за управление на качеството и информационната сигурност БДС EN ISO 9001:2008, ISO/IEC 27001:2005.

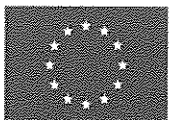
Притежаваме и сертификати за съответствие със стандартите БДС EN ISO 9001:2008, ISO/IEC 27001:2005.

Ние предлагаме следните ИТ услуги и решения:

Разработване на ИС и приложения

Ние предлагаме:

- Персонализирани софтуерни приложения и решения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВОТО
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Уеб програмиране – HTML/HTML5, JavaScript, jQuery, PHP
- Мобилно програмиране – iOS, Android, Windows 8
- Основни технологии – Java, JavaEE, .NET, Python, C/C++
- Релационни системи за управление на бази данни – Oracle DB, MS SQL Server, DB2, MySQL, PostgreSQL
- Умения в специализирани ИТ сфери

Системно администриране

Обединение "Три-Ай" предлага администриране и поддръжка на локални (LAN) и отдалечени мрежи (WAN), информационни и комуникационни системи, както и на системи за управление.

Екипът ни е съставен от висококвалифицирани специалисти, които притежават сертификация от Cisco, Microsoft, IBM, Oracle и имат практически опит в системното администриране и внедряването на решения в големи корпоративни клиенти и клиенти от Държавната администрация.

Мрежови решения

Обединение "Три-Ай" притежава практически опит и високи технологични познания в следните дейности:

- Проектиране и изграждане на безжични комуникационни системи WAN и LAN включващи висока степен на сигурност и защита;
- Управление на WAN и LAN;
- Управление на VPN маршрутизатори и защитни стени;
- Създаване на препоръки по отношение на мрежова свързаност;
- IP телефония.

Облачни услуги

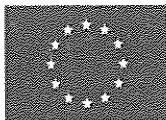
Ние предлагаме облачни сървъри, частни виртуални облачни решения (Virtual Private Clouds), както и специализирани услуги по изграждане на частни облачни решения (Private Clouds и Hybrid Clouds) и десктоп виртуализационни решения (VDI).

Обучения

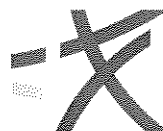
Ние разполагаме с лицензиран Център за професионално обучение. Осигуряваме достъпно масово ИТ, Бизнес и Езиково обучение. Обученията с нас са забавление, разкриват нова страст, ще придобие умения, които ще променят положително живота ви.

- Пълна интеграция със среда за практически занятия. Виртуална класна стая. Моментна, двустранна обратна връзка. Богата библиотека на български език.
- Cloud базирани сървърни лаборатории – използваме хибриден облак, разположен физически в дейта център. Могат да се инсталират всякакви операционни сървърни системи за обучения и тестове, като да се запазва и възстановява физическото състояние на сървърите до момента или в определена дата.
- Преподавателите ни притежават практически опит, висока квалификация и множество сертификати.

Обединение "Три-Ай" ще спазва утвърдените хоризонтални и вертикални принципи на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

организация на изпълнението на предмета на обществената поръчка за гарантирано постигане на желаните резултати от проекта, така че да покрие пълният набор от компетенции и ноу-хау, необходими за изпълнение на предмета на поръчката, а също така ще гарантира и достатъчно ниво на ангажираност с изпълнението и проблемите на проекта.

2. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА ПОРЪЧКАТА

2.1. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

При управление на изпълнението на договора ще бъде приложена и следвана методология за управление на проекти в съответствие със стандартите на Project Management Institute (PMI), които отразяват най-добрите световни практики в областта на управлението на проекти. И двата партньора в обединението имат изградена и прилагат Система за Управление на Качеството (СУК), сертифицирана по международния стандарт за управление на качеството ISO 9001:2015 и Система за Управление на Информационната Сигурност (СУИС), сертифицирана по международния стандарт ISO/IEC 27001:2013. Подходът за управление на проекти, който ще се реализира прилага стандартната методология за управление на проекти PMBOK.

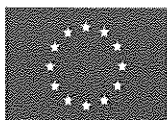
Обединение "Три-Ай" ще осъществи управлението на проекта, като за изпълнение на проектните дейности ще приложим знания, опит и умения, средства и техники, водещи до удовлетворяване изискванията на проекта.

Управлението на дейностите ще включва:

- Идентифициране на изискванията;
- Адаптиране на спецификациите, планове, подходите и различните интереси и очаквания на всички заинтересовани страни към целите на проекта;
- Балансиране на конкуриращите се изисквания за качество, обхват, време и стойност.
- Проектната методология обхваща интегрирана реализация на процесите по управление на проекта, които са обединени в следните пет основни групи:
 - Процеси на инициране;
 - Процеси на планиране;
 - Процеси на изпълнение;
 - Процеси на мониторинг и контрол;
 - Процеси на приключване.

Изпълнението на процесите в отделните процесни групи се обезпечава както за целият проект, така и за неговите отделни фази.

Процесите от прилаганата методология принадлежат и към следните приложни области:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДИПЛОМАТИЧЕСКА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Управление на интегритета;
- Управление на обхвата;
- Управление на проучването, проектирането и техническата разработка;
- Управление на времето;
- Управление на стойността;
- Управление на качеството;
- Управление на човешките ресурси;
- Управление на комуникацията;
- Управление на риска;
- Управление на доставките;
- Управление на обучението и на трансфера на ноу-хау.

Инициране

Процесите на инициране оторизират проекта или отделна негова фаза и осигуряват пълномощия за начало на тяхното изпълнение.

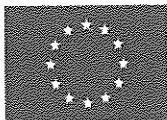
В тази група се изпълняват процесите на разработване и утвърждаване на хартата на проекта и идентифициране на всички заинтересовани страни.

Иницирането завършва със стартова (откриваща) среща по проекта.

Планиране

Процесите от тази група са насочени към определяне на целите и уточняване на всички дейности и ресурси за изпълнение на проекта. Процесите по планиране имат най-голямо значение за успешното управление на проекта и включват:

- Планиране и дефиниране на обхвата на проекта;
- Дефиниране на дейностите, които трябва да бъдат извършени за постигане на проектните резултати и определяне на тяхната последователност, логически зависимости и време за изпълнение;
- Разработване на график на проекта, който служи като изходна рамка за отчитане и измерване на изпълнението на проекта;
- Планиране на ресурсите по проекта, стойността и бюджета;
- Планиране на управлението на риска на проекта;
- Планиране на качеството;
- Планиране на комуникациите;
- Планиране на организацията и на екипа по проекта;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Планиране на доставките;
- Разработване на план за управление на проекта.

Процесът на планиране и поддържане на плана за управление на проекта е непрекъснат от началото до края на договора. Планът за изпълнение на проекта се анализира и актуализира непрекъснато. Ходът на проекта и всички промени се отразяват за осигуряване постигането на всички заложиени цели.

- Индикативен план за изпълнение на дейностите по договора е представен в **точка График за изпълнение на проекта**

Този план ще бъде актуализиран след подписване на договора и съобразен с времето от датата на подписването му и съгласно изискването за приключване до 6 месеца.

Изпълнение

Процесите от тази група обхващат фактическото изпълнение на планираните дейности по проекта за удовлетворяване на изискванията и постигане на очакваните резултати. Реализират се процесите по координиране и управление на екипа на проекта, насочване и управление на изпълнението на проекта, изпълнение на разработката, осигуряване на качеството, разпространение на информация и управление на изискванията и очакванията на заинтересованите страни.

Изпълнението касае всички дейности от проекта:

- Дейност 1 - Разработване на Концепция за изграждане на Портал за обществени консултации
- Дейност 2 - Изграждане на Портал за обществени консултации
- Дейност 3 - Провеждане на обучения за модератори

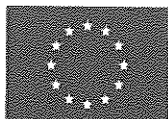
Мониторинг и контрол

Процесите от тази група осигуряват проследяване и измерване на изпълнението на проекта спрямо плана и реализират управление на промените. Основния инструмент при контрола е Методиката за осигуряване на качеството.

Контролирането на работата по проекта включва и вземането на превантивни мерки за предотвратяване на проблеми, преди те да се проявили негативно върху целите на проекта, както и предприемане на коригиращи мерки за решаване на възникнали проблеми или противоречия между участниците в проекта.

Приключване

Процесите от тази група осигуряват формалното приемане на продукта и всички резултати от проекта и водят отделните етапи/фази и целия проект към надлежно систематизиран успешен край. Основните методики за тези процеси са Методика за внедряване на системите, Методика за документиране и Методика за обучение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Приложими методи за График за изпълнение на проекта

Методика за анализ и спецификация на изискванията към системите

Анализът и спецификацията на изискванията ще се основава на методиката за бизнес анализ, описана в документа Business Analysis Body of Knowledge (BABoK), разработен от International Institute of Business Analysis, както и „Методология за усъвършенстване на работните процеси за предоставяне на административни услуги“ утвърдена с Решение № 578 на Министерския съвет от 30 септември 2013 г. и приложения към нея „Наръчник за прилагане на методологията за усъвършенстване на работните процеси“.

Основните насоки за успешно провеждане на бизнес анализ и моделиране са систематизирани в **A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge (BABOK Guide)**. Изпълнението на поръчката в частта аналитични дейности ще следва насоките за реализация на всяка от шестте области на действие и съответни техники, както следва:

Бизнес планиране (Business Analysis Planning and Monitoring)

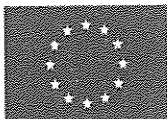
В тази област се прилагат техники за планиране на задачите и дейностите при бизнес анализа. Този процес обхваща анализ на целите и обхвата на проекта, определяне на заинтересованите лица, изготвяне на оценка на рисковете, избор на стратегия за управление на проекта, провеждане на обсъждания и вземане на решение за осъществяване на контрол и докладване на изискваните дейности.

Извличане на изискванията (Elicitation)

В тази област се прилагат техники за успешна комуникация със заинтересованите лица и изясняване на изискванията към системите и нейния детайлизиран обхват. Този процес обхваща извличане на изискванията, организиране на срещи за генериране полезни идеи при вземане на решения, анализиране на документацията и нормативната уредба, провеждане на фокусирани срещи, анализиране на системния интерфейс, провеждане на интервюта, наблюдение на промените, сравнение със реализацията на съществуващите системи и събиране на информация посредством проучвания и въпросници.

Анализ на изискванията (Requirements Analysis)

В тази област се прилагат различни начини на работа на бизнес аналитиците с целия екип на проекта за изготвяне на решение, отговарящо на изискванията на проекта. Този процес обхваща детайлен анализ на ситуацията, заинтересованите страни, функционалните и нефункционални изисквания към системата и нейния качествен аспект, моделиране на бизнес домейн с помощта на технологични схеми, графики, модели на данни, проучване на модели на поведение чрез използване на случаи на употреба (**use case**), екранни и графични форми за изясняване на изискванията, схематична презентация на екранните форми и тяхното съдържание, потребителски профили и потребителски истории както и изисквания за проверка и приемане на анализа.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Анализ на организацията (Enterprise Analysis)

В тази област се извършва интерпретация на потребителските нужди от бизнес аналитиците. Провежда се процес по откриване и дефиниране на бизнес нуждите, идентифициране на пропуски в настоящите възможности за удовлетворяване на тези нужди и изготвяне на препоръки и предприемане на промени при необходимост. При тази задача ще бъдат обхванати всички структури на проектната организация на Възложителя по изпълнение на проекта и фокус групи за външни потребители.

Управление на изискванията и комуникация (Requirements Management and Communication)

В тази област се прилагат различни стратегии за гарантиране на взаимното съгласие от двете страни за дефинирания обхват на ефекта. Този процес покрива уточняване и верификация на извлечените изисквания на ранен етап в изпълнение на поръчката, мониторинг на изискванията и следене за тяхното им спазване. Критична характеристика на задачата е съгласуването на изискванията с всички заинтересовани страни, като за целта ще се разчита на провеждането на задълбочени срещи и дискусии, в резултат от които да се достигне до общо разбиране и съгласие или до вземане на решение от страна на Възложителя. Уточнява се формата и плана за предаване и приемане на Встъпителен доклад, Текущи справки и Окончателен доклад.

Оценяване и валидиране (Solution Assessment and Validation)

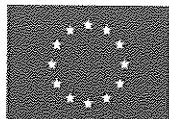
В тази област се прилагат стратегии и техники за оценяване на предложените решения, подпомагане на заинтересованите страни при избора на решение, което максимално да отговаря на техните изисквания и да доведе до постигане на целите на проекта. Този процес включва оценка на алтернативните решения и дейности за осигуряване на качеството.

При провеждането на аналитичните дейности ще бъде извършен анализ на потоците от данни. Анализът на потоците от данни изучава използването на данните във всеки процес или дейност. За целта ще бъдат използвани диаграми на потоците от данни, които графично показват връзката между процесите и данните. Анализът на потоците от данни разглежда процесите в системите от гледната точка на данните: къде възникват, как се използват и променят и къде отиват, включително и междинните етапи по пътя им от източника до получателя им.

Средствата на методологията Анализ на потоците от данни се прилагат както в процеса на определяне на системните изисквания, така и при проектирането на новата система. Съдържанието на данните се използва при проектиране на входа и изхода, методите за достъп до информационната база и проектирането на формата на данните и тяхната схема. Графика на структурата (**Structure Chart**) е особено важна при проектирането на база данни и архитектурата на софтуера.

Основните подходи и техники, които са заложили в използваната от Изпълнителя методология BABOK са:

- Диаграма на потока от данни (Data Flow Diagram)

Целта на техниката е да покаже как информацията се въвежда, обработва, съхранява и извежда от системите. Диаграмите на потока от данни дават визуално представяне за това как информацията се движи през системите. Те представляват графично средство за описание и анализ на движението на данните в системите, включвайки процесите, местата на съхранение, източниците и получателите на данни. Диаграмите на потоците от данни са основното средство и базата за развитие на останалите компоненти на анализа на потоците от данни. Движението и промяната на данните през процесите от входа към изхода на системите може да бъде описано логически и независимо от физическите компоненти на системите (компютри, папки и други).

➤ Речници на данни (*Data Dictionary*)

Речниците на данни представляват логически характеристики на хранилищата на данни на изследваната система, включващи имена, описание, псевдоним, съдържание и организация. Те служат като база за идентифициране на изискванията към базата от данни в процеса на проектиране на системите.

➤ Графика на структурата (*Structure Chart*)

Графика на структурата представлява средство за проектиране, което нагледно показва връзката между обработващите модули в системите. Описва йерархията на модулите и данните, които се обменят между тях. Включва анализ на входно-изходните преобразувания и анализ на транзакциите.

➤ Функционална декомпозиция (*Functional Decomposition*)

Целта на техниката е да се декомпозират процесите на отделни компоненти, които могат да бъдат анализирани независимо. При функционалната декомпозиция даден комплексен проблем се разделя на отделни малки под-проблеми, които са колкото се може по-независими, така че да могат да бъдат разпределени на отделни групи за по-нататъшен анализ. Тази техника позволява да се управляват и анализират големи и комплексни проекти.

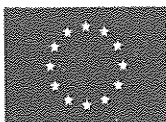
➤ Документален анализ (*Document Analysis*)

Документалният анализ ще обхване анализирането на действащата към момента нормативна уредба, планове, наръчници, процедури, спецификации и други релевантни към обхвата на проекта документи. При документалния анализ се събират детайли за съществуващо решение като бизнес правила, изисквания, обекти, функции и други, които трябва да бъдат включени в системите. Получаването на своевременно достъп до техническа документация за наличните бази данни и външни системи, подлежащи на интеграция, е една от критични характеристики на задачата. За да се осигури нейното изпълнение в съвсем кратки срокове след стартиране на проекта ще бъдат дефинирани документите, до които е необходимо да се осигури достъп с цел Възложителят да има достатъчно време за предоставянето им.

Методите за извършване на анализ, включват набор от утвърдени техники:

➤ Проучване на документи и информация

Този метод се отнася до събирането, проучването и анализа на съществуващи документи и налична информация, свързани с областите за анализ (анализ на нормативната уредба, текущо състояние на предоставяни услуги, бизнес процеси и др.).

➤ Провеждане на интервюта със заинтересованите страни

Интервюирането е важен и необходим метод за събиране на информация, чрез който се набавя допълнителна, детайлна информация по въпроси, представляващи интерес.

Интервюто е систематичен подход, за извличане на необходимата информация от лице или група от хора в неформална или формална обстановка, чрез задаване от страна на интервюиращия на подходящи въпроси и документиране на отговорите. Целта е мнението и компетентностите на интервюираните да спомогнат за изясняване на откритите въпроси.

➤ Фокус групи

Фокус групата представлява консултативен метод, при който се събира и обменя качествена информация и мнения от еднородна група участници в неформална обстановка. Провеждат се като еднократна дискусия по предварително избрана тема, като участниците в дискусията изразяват своите виждания, предпочитания и нужди, ръководени от опитен модератор.

Подобно на индивидуалните интервюта, фокус групата дава възможност за задълбочено разглеждане на определени въпроси, като предоставя и възможност за обмяна на идеи между участниците.

Фокус групата може да бъде особено полезна, когато се търси мнението на квалифицирани групи от хора, подбрани по определен обединяващ ги критерии.

➤ Анализ и документиране на събраната информация

Информацията, събрана чрез различните методи следва да бъде систематизирана и обобщена; изискванията трябва да се проверят за интегритет и други логически несъответствия и противоречия. Финалният резултат трябва да бъде одобрен от Възложителя.

По време на анализа ще се прилагат следните технологии:

➤ Структурен анализ:

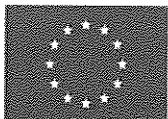
Анализира вътрешната структура на процесите в обхвата на проекта – входните и изходни данни, тяхната обработка, взаимодействието с другите процеси, като по такъв начин се моделира цялата структура на разглежданата система;

➤ Обектно-ориентиран анализ:

Описва обектите, обменящи информация и съдържащи данни (атрибути на обектите). Обектно-ориентираното моделиране използва съществено UML (Unified Modeling Language) като стандартен език за описание на процесите и класовете.

Анализът обхваща следните дейности:

➤ Структуриране на информацията, събрана по време на проучването:

Осъществява предварителна подготовка на анализа – идентифициране и групиране на сходни процеси, декомпозиране на сложни процеси и функции и други трансформации, способстващи за по-доброто и пълно разбиране на процесите и тяхното взаимодействие;

- Създаване на модел на процесите:

На база на структурираната информация се изготвя модел на процесите. Моделът описва текущото състояние на разглежданата система (или част от система попадаща в обхвата на проекта), както и бъдещите аспекти на нейното оптимизиране и разширяване;

- Съответствие на потребителските изисквания с процесите:

Анализира нуждите и изискванията на отделните потребители, участници в процесите. Този анализ се фокусира върху взаимодействието между потребителите и процесите и върху това как самите процеси посрещат и удовлетворяват изискванията на участниците в тях.

Детайлното описание на функциите на системите е пряко отражение на бизнес логиката на отделните й процеси. Функционалната спецификация ще бъде структурирана в съответствие с всички модули и тяхната взаимовръзка. Вътре в модулите функциите ще бъдат групирани в зависимост от предназначението им и потребителските роли, които ги използват.

Описанието на всяка функция ще съдържа като минимум:

- Предназначение;
- Потребителски роли, имащи право за достъп до функцията;
- Предварителни условия за активирането на функцията;
- Описание на логиката на функцията, включващо детайлен алгоритъм на последователността на отделните действия, правила за валидиране на данните и операциите, обработка на изключителните ситуации и т.н.;
- Входните и изходни данни;
- Връзка с други функции или обръщение към външни системи;
- Изход от функцията – предаване на управлението след приключване.

При необходимост, в описанието на функцията или в отделен рефериран документ се прилага и макета на съответния й потребителски интерфейс (един или повече екрани).

Алгоритъмът на функцията се описва с помощта на една или повече диаграми (в UML или друга подходяща графична нотация), съпроводени с детайлно описание на съдържанието и взаимовръзките на всички елементи на диаграмите.

2.2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Структура на екипа на Изпълнителя

Екипът за изпълнение на поръчката се състои от ключови експерти, които ще извършват изпълнението на поръчката.

Handwritten signature

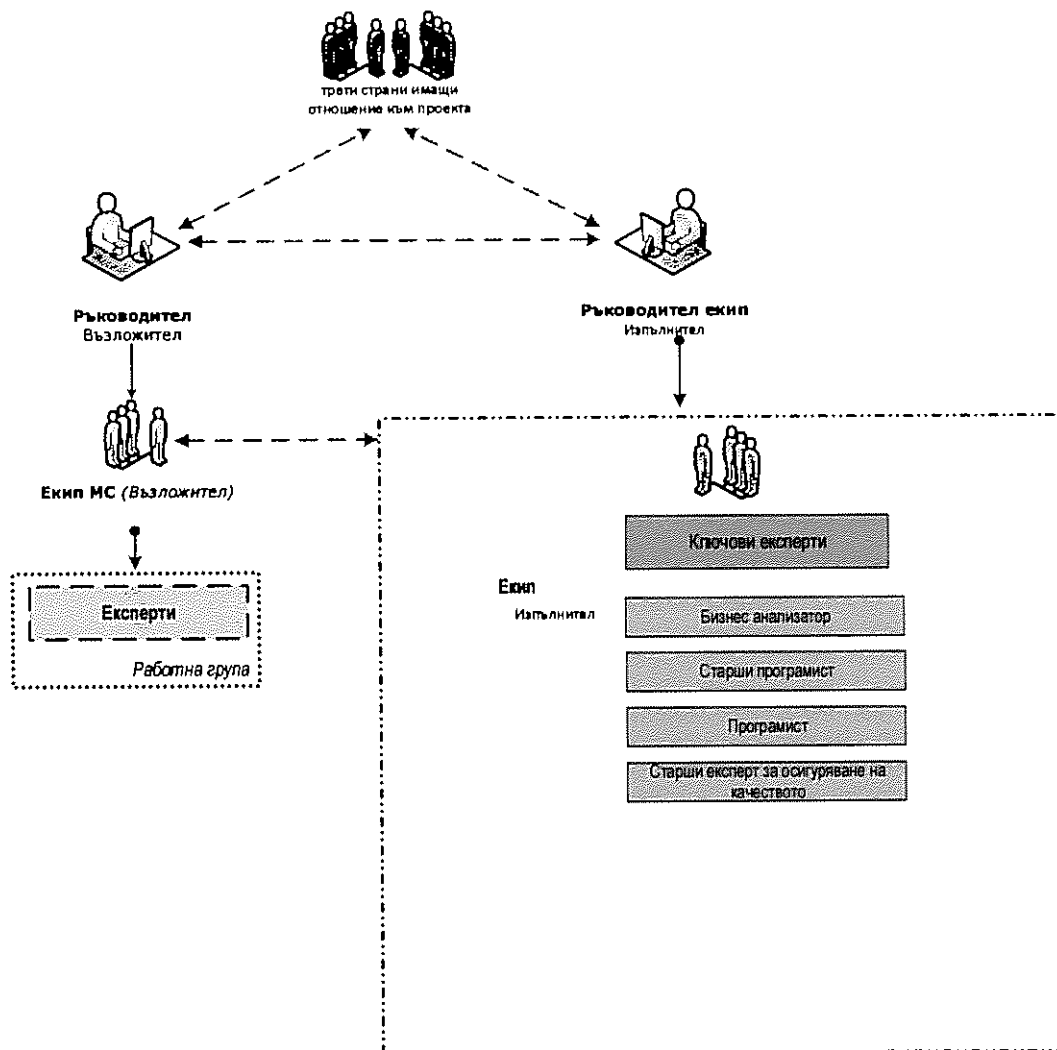

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Handwritten signature

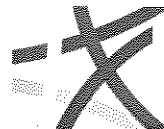
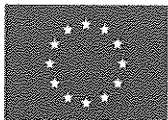

Фигура 1 Роли и отговорности

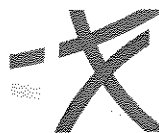
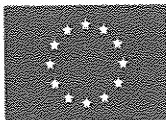
КЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	ОСНОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ
Ръководител екип	<ul style="list-style-type: none"> Ръководител от страна на Обединение "Три-Ай" отговаря пряко за изпълнението на дейностите по договора и има следните отговорности и задължения: <ul style="list-style-type: none"> Организира, контролира и управлява дейностите по договора; Поддържа пряка връзка с ръководителя на проект „Актуализация на Портала за обществени консултации www.strategy.bg“;

Handwritten signature

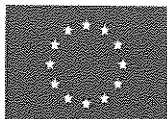
Handwritten signature

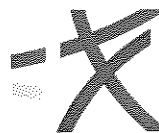
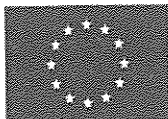
	<ul style="list-style-type: none">➤ Поддържа пряка връзка и с трети страни, имащи отношение към предоставянето на дейностите по проекта;➤ Разпределя и координира дейностите и отговорностите между членовете на екипа;➤ Определя задачите, отговорностите и взаимовръзките между различните специалисти (изпълнители);➤ Осъществява координация, наблюдение и контрол на изпълнението на задачите, спазването на планове и графиците;➤ Планира техническите и човешки ресурси, необходими за изпълнението на дейностите;➤ Организира изготвянето и приемането на документи, регламентиращи целта, обхватът, изискванията и условията, сроковете и контролът за изпълнение на дейностите по проекта;➤ Подписва документи по проекта, според изискванията на Възложителя;➤ Управлява изготвянето и предаването на пълна документация за отчитане на извършените дейности за изпълнение на проекта;➤ Изготвя информация за изпълнението на плана и дейностите за нуждите на Възложителя; <ul style="list-style-type: none">• Организира изготвянето и предаването на пълна документация за отчитане на извършените дейности за изпълнение на проекта.
Бизнес анализатор	<ul style="list-style-type: none">• Анализира, създава и поддържа в актуално състояние модели на бизнес процеси и информационни модели (аналитичен и дизайн) с цел проектиране спецификации и функционалности на:<ul style="list-style-type: none">➤ Система за хибридни облачни услуги за нуждите на портала;• Определя и проследява съответствията с бизнес целите, предмета и изискванията;

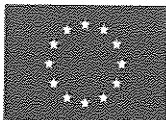
- Създава, анализира и оптимизира бизнес модели;
- Дефинира функционалните изисквания към приложенията, включително при дефиниране на интерфейси за връзка между компоненти на системите;
- Анализира и прави оценка от необходимостта и степента на интегрираност между съществуващите системи и/или тези, които са в процес на разработка;
- Участва в изграждането на цялостната концепция за архитектурата на продукта;
- Подготвя план за анализ на софтуер;
- Изготвя спецификации на системни изисквания и проследява реализацията им;
- Участва в създаването на симулации и прототипи за потвърждаване на изискванията;
- Проследява тестовите на приложенията в съответствие с функционалните изисквания;
- Участва в подготовката и провеждането на различни форми за анкети на потребителите;
- Участва в процеса по създаването на препоръки по отстраняване на откритите проблеми по време на тестването и експлоатацията на системите и отговаря за усъвършенстването и поддържането на продуктите;
- Изготвя документация по извършените дейности: инструкции, спецификации, ръководства за потребителите, указания, помощни материали др. техническа документация, съгласно изискванията на Възложителят.
- Участва при дефиниране на рамката по отношение на:
 - Тестване, интегриране, приемане, документация, обучение;
 - Оценка на риска по отношение на общата среда, идентифициране на критични точки в проекта;
- Включване на контроли, позволяващи контрол на работоспособността, производителността, достъпността, натоварването на критични компоненти и други параметри на приложението при работата му в обща интеграционна среда;

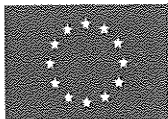
	<ul style="list-style-type: none">• Анализира възможностите за реализация – доставка на нови стандартни компоненти пригаждане на съществуващи или разработка на нови. Оценява необходимите адаптации във връзка с изпълнението на проекта;• Работи тясно с всички членове от екипа;
Старши програмист	<ul style="list-style-type: none">• Изготвя тестови сценарии;• Определя механизмите и изготвя план за тестване;• Провежда системни тестове;• Отчита и документира резултатите от проведените тестове;• Анализира откриваните проблеми и слабости в тестваните системи, изготвят препоръки за отстраняването им;• Разработва и прилагат план за качеството на проекта;• Прилага изискванията на системата за качество, съгласно ISO 9001:2015;• Обследва и документира приложната архитектура, включващ стандартен приложен софтуер и специализирани приложения;• Обследване и документиране на използваните софтуерни приложения по звена;• Анализира надеждността и производителността на отделните системи и ефективността на тяхното използване;• Участва в анализирането на изискванията по отношение на дизайна на базата от данни и при внедряването на промени в базата при необходимост;
	<ul style="list-style-type: none">• Анализира структури на бази от данни;• Изготвя документация, свързана с анализа на дизайна и описанието на базата от данни;• Разработва методологии, справки, заявки и репликация на таблици, като следя всички данни да са в правилния формат;

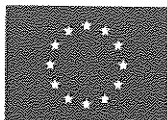
	<ul style="list-style-type: none">• Извършва дейности с оценката по инициализация на системни ресурси, съхраняване и възстановяване на данни;• Участва в изготвянето и актуализирането на техническата и експлоатационна документация на приложния софтуер.• Обследване и оценка на състоянието на наличния системен софтуер, включващ версии, приложения актуализации и други;• Участва в анализа на изискванията, свързани със сигурността на системата и достъпа до данните, потребителските групи и профили съгласно изискванията на Закона за електронно управление и наредбите към него и ISO 27001:2013.• Създава препоръки за повишаване сигурността на системите;• Работи тясно с всички членове от екипа;• Докладва за хода на изпълнение пред Ръководител на екипа.
Програмист	<ul style="list-style-type: none">• Участват в софтуерната разработка на системата.• Анализира архитектурата и системните параметри по отношение на:<ul style="list-style-type: none">➤ Техническата архитектура с оглед оптималната работоспособност на системата;➤ Интерфейси към други системи;• Изготвя спецификации на системни изисквания, като оценява тяхната реализация;• Участва в подготовката на план за анализ на софтуерни системи;• Извършва дейности по анализ на реализацията на промените в модулите на приложните системи:<ul style="list-style-type: none">➤ Координира реализацията;➤ Оценява техническата документация;➤ Проследява процеса за правилното внедряване на взаимовръзките и зависимостите между компонентите;

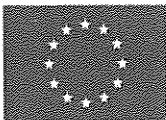
- Създава прототипи за потвърждаване на концепцията за реализация;
- Участва в подготовката на тестова среда и провеждане на системни тестове;
- Определя граници от параметри за приемните изпитания на усъвършенствания софтуер, заедно с анализатора и системния архитект, съгласувани с експерти от екипа по проекта от страна на Възложителя, които да отразят дали изискванията към анализите са постигнати;
- Анализира сигурността и надеждността на инфраструктурата;
- Анализира контролирания достъп и достъпност на ИТ услугите от всички служители на Възложителя чрез всяко от свързаните в локалната мрежа устройства;
- Прави оценка на стандартизираността и интегрираността на инфраструктурата;
- Анализира възможността за публикуване в Интернет на публично достъпна и защитена информация;
- Прави оценка на Оперативната съвместимост и информационната сигурност - предоставяните ИТ услуги да са съобразени с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Анализира мрежови услуги – дали е необходимо да се реализира дублиране и резервиране на основните мрежови ИТ услуги;
- Анализира Активна директория (Active Directory) като централно хранилище за метаданни за информационно значими ресурси - потребители, групи, поделени директории и публични директории;
- Оценява резервираност на сървърите, предоставящи услугите за активната директория;
- Създава препоръки за предоставяне релевантни услуги, свързани както с осигуряването на единна, надеждна и сигурна ИТ среда, така и със специфичните особености на работа на Възложителя;
- Анализира инфраструктурните услуги интегрирани с активната директория;

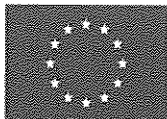
- Анализира Система за автоматична актуализация на операционните системи (Patch Management)- автоматично прилагане на софтуерни актуализации и пачове върху инсталираните операционни системи;
- Оценява - ИТ инфраструктурата за предоставяне и поддържане на файлови услуги- включва анализ на дисково пространство, където да се съхраняват файловете ресурси;
- Създава процедури за тяхното надеждно съхранение и възстановяване при необходимост;
- Създава препоръки за реализиране на подходящо ниво на надеждност на съхранение на информацията, до колкото наличните хардуерни ресурси и софтуерни лицензи позволяват това;
- Оценява ИТ инфраструктурата предоставяща услуги, които централизирано управляват печата и свързаните с него устройства за печат (само тези устройства, които имат технически възможности за това);
- Анализира услугите за електронна поща;
- Създаване на препоръки за стандартизиране на десктоп конфигурациите на клиентските компютри и реализиране на централизирана система за управление на десктоп конфигурациите;
- Обследва комуникационната архитектура, включваща мрежово и комуникационно оборудване, SAN/NAS свързаност (ако съществува), връзки към Интернет, връзки между отделните вътрешни и външни организации, защитни стени, техните параметри и конфигурации, и др.;
- Анализира Политики по сигурността на акаунтите;
- Оценява информационната сигурност на системите, комуникациите и базите данни, осигуряващи работата на различните информационни системи;
- Оценява състоянието на наличния системен софтуер, включващ версии, приложени актуализации и други;
- Създава доклади на фактите по звена, оценка на рисковете към момента на анализ и препоръки за повишаване на ефективността и производителността на системите (напр. операционна система, управление на

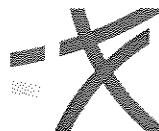
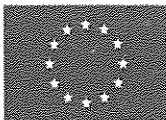
	<p>потребителите, антивирусни програми, премахване на дублиращи звена, ъпгрейд на остарели такива и т.н.);</p> <ul style="list-style-type: none">• Оценява производителността на звената, осигуряващи работата на различните информационни системи;• Оценява наличието на задължителни правила и процедури, отнасящи се до ИТ инфраструктурните звена, съгласно най-добрите практики в сферата;• Анализира методите за системна администрация и управление, включващ системи за мониторинг и администриране на сървъри, процедури за актуализация на инсталирания системен и приложен софтуер, методи за контрол на системните промени, процедури за архивиране и възстановяване;• Оценява ефективността на използваните информационни технологии и анализ на възможността за оптимизирането им;• Изготвя препоръки за повишаване сигурността на системите и инфраструктурата в МС;• Изготвя техническа документация.• Отговаря за осигуряване на качеството на всички резултати от изпълнението на договора.• Работи тясно с всички членове от екипа;• Докладва за хода на изпълнение пред Ръководител екип.
Старши експерт за осигуряване на качеството	<ul style="list-style-type: none">• Участва в изготвяне на тестовия план и тестови сценарии.• Извършва тестването на системите.• Документира резултатите от тестването на системите.• Участва и отговаря за инсталиране на софтуера, настройки и оптимизиране на системите.• Осъществява поддръжката на внедрената в експлоатация система.• Тества сигурността в комутатори, концентратори и други мрежови устройства;• Анализира работните условия и физическите параметри на защитните стени;• Колокация;

- Състояние на захранващите модули;
- Климатизация и вентилация;
- Препоръки.
- Тества архитектура и софтуерни характеристики:
 - Топология на внедряване на защитните стени;
 - Защитни политики;
 - NAT, PAT адресна трансляция;
 - Защитни зони (DMZ);
 - Proxy услуги;
 - Система за предотвратяване на прониквания (IDS,IPS);
 - Резервираност;
 - Производителност;
 - Операционна система;
 - Препоръки;
- Тества СУБД;
- Тества PKI инфраструктура;
- Тества виртуална инфраструктура;
- Тества архитектурата и системните параметри по отношение на:
 - Техническата архитектура с оглед оптималната работоспособност на системата;
 - Интерфейси към други системи;
- Изготвя спецификации на системни изисквания, като оценява тяхната реализация;
- Участва в подготовката на план за анализ на софтуерни системи;
- Извършва дейности по анализ на реализацията на промените в модулите на приложните системи;
- Координира реализацията;
- Оценява техническата документация;
- Проследява процеса за правилното внедряване на взаимовръзките и зависимостите между компонентите;
- Създава прототипи за потвърждаване на концепцията за реализация;

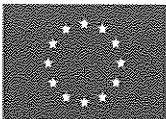

- Участва в подготовката на тестова среда и провеждане на системни тестове;
- Определя граници от параметри за приемните изпитания на усъвършенствания софтуер, заедно с анализатора и системния архитект, съгласувани с експерти от екипа по проекта от страна на Възложителя, които да отразят дали изискванията към анализите са постигнати;
- Тества сигурността и надеждността на инфраструктурата;
- Тества контролирания достъп и достъпност на ИТ услугите от всички служители на Възложителя чрез всяко от свързаните в локалната мрежа устройства;
- Прави оценка на стандартизираността и интегрираността на инфраструктурата;
- Тества възможността за публикуване в Интернет на публично достъпна и защитена информация;
- Прави оценка на Оперативната съвместимост и информационната сигурност - предоставяните ИТ услуги да са съобразени с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Тества мрежови услуги – дали е необходимо да се реализира дублиране и резервиране на основните мрежови ИТ услуги;
- Тества Активна директория (Active Directory) като централно хранилище за метаданни за информационно значими ресурси - потребители, групи, поделени директории и публични директории;
- Оценява резервираност на сървърите, предоставящи услугите за активната директория;
- Създава препоръки за предоставяне релевантни услуги, свързани както с осигуряването на единна, надеждна и сигурна ИТ среда, така и със специфичните особености на работа на Възложителят;
- Тества инфраструктурните услуги интегрирани с активната директория;
- Тества Система за автоматична актуализация на операционните системи (Patch Management)-

автоматично прилагане на софтуерни актуализации и пачове върху инсталираните операционни системи;

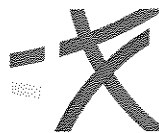
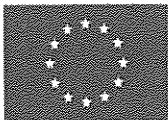
- Оценява - ИТ инфраструктурата за предоставяне и поддържане на файлови услуги- включва анализ на дисково пространство, където да се съхраняват файловете ресурси;
- Създава процедури за тяхното надеждно съхранение и възстановяване при необходимост;
- Създава препоръки за реализиране на подходящо ниво на надеждност на съхранение на информацията, до колкото наличните хардуерни ресурси и софтуерни лицензи позволяват това;
- Оценява ИТ инфраструктурата предоставяща услуги, които централизирано управляват печата и свързаните с него устройства за печат (само тези устройства, които имат технически възможности за това);
- Тества услугите за електронна поща;
- Създаване на препоръки за стандартизиране на десктоп конфигурациите на клиентските компютри и реализиране на централизирана система за управление на десктоп конфигурациите;
- Обследва комуникационната архитектура, включваща мрежово и комуникационно оборудване, SAN/NAS свързаност (ако съществува), връзки към Интернет, връзки между отделните вътрешни и външни организации, защитни стени, техните параметри и конфигурации, и др.;
- Тества Политики по сигурността на акаунтите;
- Оценява информационната сигурност на системите, комуникациите и базите данни, осигуряващи работата на различните информационни системи;
- Оценява състоянието на наличния системен софтуер, включващ версии, приложени актуализации и други;
- Създава доклади на фактите по звена, оценка на рисковете към момента на анализ и препоръки за повишаване на ефективността и производителността на системите (напр. операционна система, управление на

	<p>потребителите, антивирусни програми, премахване на дублиращи звена, ъпгрейд на остарели такива и т.н.);</p> <ul style="list-style-type: none">• Оценява производителността на звената, осигуряващи работата на различните информационни системи;• Оценява наличието на задължителни правила и процедури, отнасящи се до ИТ инфраструктурните звена, съгласно най-добрите практики в сферата;• Тества методите за системна администрация и управление, включващ системи за мониторинг и администриране на сървъри, процедури за актуализация на инсталирания системен и приложен софтуер, методи за контрол на системните промени, процедури за архивиране и възстановяване;• Оценява ефективността на използваните информационни технологии и анализ на възможността за оптимизирането им;• Оценява оперативната съвместимост и информационната сигурност при обмена на електронни документи на Комисията;• Изготвя препоръки за повишаване сигурността на системите и инфраструктурата в МС;• Работи тясно с всички членове от екипа;• Докладва за хода на изпълнение пред Ръководител екип.
--	---

Начин на взаимодействие между членовете на екипа на Изпълнителя

За осигуряване на управлението на проекта ще се използва информационна система, базирана на технологията на MS Project. Ще се използва както сървърната, така и клиентската част на технологията. MS Project се използва за създаване и поддържане на реализираните план-графици в рамките на проекта, а MS Project Server се използва за създаване на проектната среда не само в екипа на проекта, но и в средата на Изпълнителя като цяло. Интегрирането на MS Project технологията с MS Outlook технологията позволява информацията за задачите и работите, както и резултатите от тяхното изпълнение, да се поддържат максимално автоматизирано. Поддържането на план-графиците осигурява панирането, отчитането и следенето на прогреса в различните области и етапи на проекта. Интегрирането на информацията от всички графици, документите, откритите въпроси, отчетите за прогреса в средата на MS Project Server води до създаване и поддържане на интегриран проектен информационен ресурс. Този информационен ресурс е предпоставка за непрекъснатата

информираност, основа за задълбочен анализ и база за вземане на бързи и ефективни решения по отношение управлението на проекта, екипа и промените.

Връзки за взаимодействие с екипа на Възложителя

Създаването и поддържането на оперативна, ясна и ефективна комуникация е от първостепенно значение за успеха на проекта. Планирането на комуникацията по договора ще включи планиране на обмена на информация, отчитане на изпълнението и приключване на проекта. Планирането на комуникацията е ключова функция на Ръководителя на екипа, която може значително да повлияе върху изпълнението и резултатите от проекта.

Планът за комуникация по проекта ще съдържа:

- Дефиниране на участниците;
- Определяне на нуждата от проектна информация;
- Дефиниране на всеки от елементите от комуникационния план:
 - аудитория;
 - формат;
 - съдържание;
 - медия;
 - честота /периодичност.

Официалната комуникация с Възложителя ще бъде осъществявана от Ръководителя на екипа.

Възложителят ще определи контактно лице, което ще отговаря за организация на работата от страна на Възложителя, както и отговорно лице, което ще отговаря за приема и одобрението на отчетите по договора.

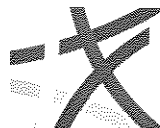
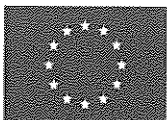
Способите за писмена и устна комуникация с Възложителя са:

- чрез e-mail;
- чрез документи по куриер;
- чрез директно внасяне в деловодството на Възложителя;
- чрез провеждане на работни срещи;
- чрез провеждане на телефонни разговори.

Комуникациите по проекта могат да включват:

- ✓ Периодична комуникация

Периодичната комуникация с Възложителя е свързана с изготвянето на периодични отчети за хода на изпълнение на проекта.

Такива се изготвят до Ръководителя на проекта за Възложителя при предаване на резултатите по завършен етап от проекта.

Комуникация при необходимост

Основен тип комуникация за решаване на всички работни въпроси по управление на проекта и изпълнение на работите по проекта в оперативен порядък.

Комуникация при предаване на работите по проекта

Този тип комуникация се осъществява в съответствие с план-графика и докладването и съобразни изискванията на документацията и проекта на договор по настоящата поръчка.

Предвижда се в хода на проекта да бъдат провеждани работни срещи при следните случаи:

- Стартиране на проекта;
- Работни срещи за обсъждане на конкретни дейности по проекта;
- Работни срещи за обсъждане на специфични въпроси по проекта.
- Месечни прегледи на статуса на проекта;
- Приключване на дейност от проекта;
- Приключване на проекта;

Работните срещи, свързани с етапи на проекта, се планират в предходния месец.

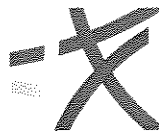
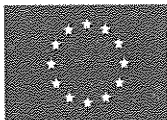
Работните срещи за обсъждане на специфични въпроси по хода на проекта се планират от 3 до 5 дни предварително и по изключение, при взаимно съгласие от страните – 2 дни предварително.

Страната, инициращата срещата, предлага дневен ред, място, време и продължителност на срещата. Срещата се съгласува от другата участваща страна.

Проведените срещи между Изпълнителя и Възложителя се протоколират.

При комуникациите се използват следните документи:

- e-mail със свободен формат;
- Доклад за прогреса на проекта (Project Progress Report);
- Доклад за проблем (Problem Report);
- Протоколи от срещи (Meeting Minutes);
- Информация по проекта (Project Memo);
- Искане за предоставяне на информация или вземане на решение (Information/Decision request);
- Искане за промяна (Change request);
- Форма за рискове (Risk & Issue Form).

Формите на документите ще бъдат уточнени след подписване на договора и преди стартиране на дейностите и ще се добавят в приложения към плана за управление на проекта.

2.3. ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

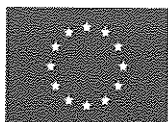
Документацията засяга всички направления и дейности по проекта. Съгласно техническото задание, Обединение "Три-Ай" ще изготви:

Видове доклади

- **Встъпителен доклад** - встъпителният доклад ще бъде предоставен не по-късно от 14 дни от подписването на договора и ще съдържа:
 - подробен работен план и актуализиран времеви график за периода на обществената поръчка;
 - начини на комуникация;
 - отговорни лица и екипи;
 - структура на проектната документация.
- **Междинни доклади** - междинен доклад ще се предоставя на Възложителя при приключване на всяка от дейностите по изпълнение на поръчката и ще съдържа:
 - информация за изпълнението на съответната дейност;
 - срещнати проблеми, причини и мерки, предприети за преодоляването им, рискове за изпълнение на свързани дейности и др.
 - Общ прогрес (действия, срещи и др.)
 - Срещнати проблеми и намерени решения
 - Постигнати резултати
 - Идентифициране на нови рискове
 - Анализ на идентифицираните рискове
- **Окончателен доклад** – окончателния доклад ще се предостави на Възложителя след изпълнението на дейностите, предмет на настоящата поръчка и ще съдържа:
 - описание на изпълнението и постигнатите резултати.

Техническа и експлоатационна документация

Най-съществената част от техническата документация по отношение на жизнения цикъл на проектната разработка са функционалните спецификации. Те представляват формализирани описания на процеси.

Business Process Model & Notation (BPMN) представлява стандартизиран и съвременен вариант за дефиниране и анализ на бизнес процеси. BPMN се състои от стандартна нотация, която е интуитивна за разбиране от различните роли в дадена организация – мениджмънт, бизнес анализатори, технически специалисти и програмисти. Основната цел на BPMN е да подпомага управлението на бизнес процеси (business process management), като предоставя универсален език за комуникация между ролите създаващи дизайн на бизнес процеси и техните изпълнители. След преценка на добрите практики във функционалното моделиране и на спецификите на настоящия проект, включително традициите в агенцията, измежду богатото разнообразие от изразни средства в UML, Обединение "Три-Ай" избра следните диаграми, които ще се използват за функционалните модели на новата система в своята техническа и експлоатационна документация:

UML диаграми

Целта на този точка е да се направи въведение в унифицирания език за моделиране UML. UML е стандартен (ISO/IEC 19501:2005), език за моделиране с общо приложение в областта на софтуерните инженерство, създаден от Grady Booch, Ivar Jacobson и James Rumbaugh в Rational Software през 1990те, последващо придобит от Object Management Group (OMG) в 1997, където се управлява и досега.

От 2000 година UML се приема от International Organization for Standardization (ISO) като индустриален стандарт за моделиране на софтуерни системи.

Диаграма на дейностите

Обединение "Три-Ай" ще използва диаграми на дейностите, за да моделира последователността от действия, които описват определена функционалност на системата.

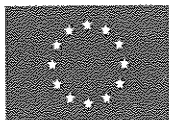
Диаграмата на дейности е техника за описване на процедурна логика, бизнес процес и работен поток.

Тя е като блок-схема, но поддържа паралелно поведение. Може да има разклонения както при блоксхемите. Показва логиката на поведение. Състоянията са дейности. Дейност е изпълнението на задача, като това може да бъде физическа дейност или изпълнение на код. Диаграмата на дейности показва последователност от действия.

Диаграмата на дейностите е по-удобна за описание на процеси на бизнес ниво, поради две причини:

- Показва всички възможни развития на процеса (успешен и не успешен завършек)
- Описва логиката на процесите, без да описва средствата или градивните елементи.
- Начало

Всяка диаграма на дейности има едно начало, от което започва последователността от действия.

Фигура 2 Начало на диаграма за дейности

- Край

Всяка диаграма на дейности има един, край където завършва последователността от действия.

Фигура 3 Край на диаграма за дейности

- Действие

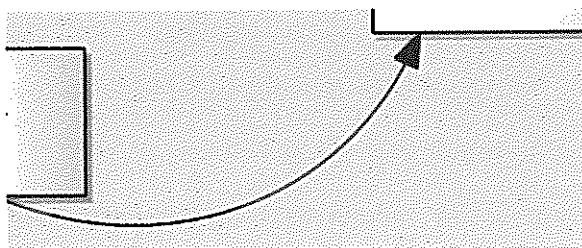
Действията са свързани помежду си с преходи.

Фигура 4 Действие в диаграма за дейности

- Преходи

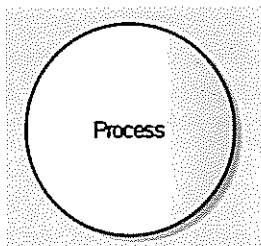
Преходите се означават със стрелки и показват посоката от предишно към следващо действие. Понякога съдържат текст.

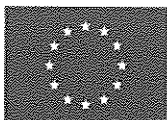
Фигура 5 Преходи в диаграма за дейности

- Процес

Процесите се визуализират с кръг.

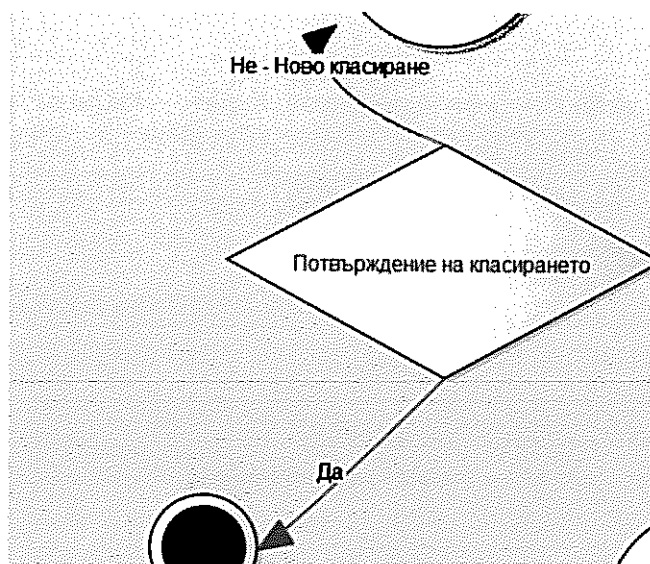

Фигура 6 Процес в диаграма за дейности

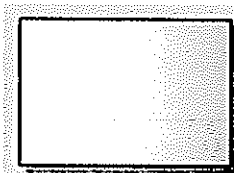
- Процес за проверка

Осъществява се проверка за валидация на формата. Ако е валидна се изпраща формата и с това приключва процеса, а ако не е валидна се връща процеса в попълване на формата.

Фигура 7 Процес за проверка

- Обекти

Фигура 8 Обекти в диаграма за дейности

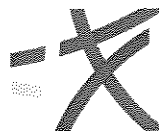
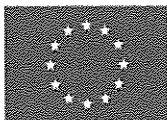
Use Case Diagram (Диаграма на потребителските случаи)

В процеса на проектиране на софтуерния продукт, диаграмата на потребителските случаи е първата диаграма, която се създава от проектантите, когато се започне проект. Тази диаграма позволява да се опишат на най-високо ниво целите на потребителя, които системата трябва да изпълнява. Тези цели не е необходимо да са задачи или действия, а може да са по общи изисквания към функционалността на системата. С други думи това е техника за определяне на функционалните изисквания на една система. Те описват типичните взаимодействия между потребителите и системата, предоставят описание на начина, по който тя се използва.

Примерите за използване (Use-cases) са основани на сценарий техника в UML, която идентифицира актьорите в едно взаимодействие и която описва самото взаимодействие. Множество от примери на използване би трябвало да опише всички взаимодействия със системата.

Сценариите са примери от реалния живот, как системата може да се използва.

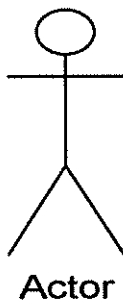
Те трябва да включват:

- Описание на началната ситуация
- Описание на нормалния поток от събития
- Описание на това, което не е както трябва
- Информация за други дейности, извършвани в същия момент
- Описание на състоянието, в което сценарият завършва

Компоненти при Use case диаграми

- Actor (Актьор) – роля, която един потребител играе по отношение на системата. Може да бъде клиент, представител по поддръжка на клиенти, мениджър продажби, продуктов аналитик. Актьорите изпълняват случаите на употреба. Един актьор може да изпълнява много случаи на употреба и един случай на употреба може да се изпълнява от много актьори. Актьора клиент може да представлява множество хора. Един човек може да играе ролята на няколко актьора. Актьора може да не е човек, а друга компютърна система, ако системата извършва услуга за нея.

- Associations – плътна връзка без стрелка. Associations са връзка между actors и use cases и означава, че актьора осъществява потребителския случай.

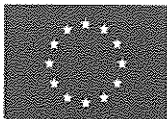
«uses»

- Случай на употреба

Съдържание на документите

Анализ на данните и изискванията

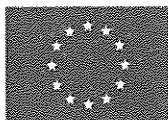
Основния продукт от Етап 1 - Анализ на данните и изискванията. Този документ ще описва детайлно функционалните и нефункционалните изисквания. Документът ще има следното съдържание:

- Цел на документа – увод и пояснение на документа.
- Използвани термини и съкращения
- Основни предположения, ограничения и бизнес правила - Описание на използваните методи и техники, юридически анализ на портала и заложените в него процеси
- Текущо състояние на портала
- Технически изисквания
- Описание на изискванията, заложи в нормативната база по отношение на Портала за обществени консултации
- Нефункционални изисквания
- Спецификация на обмена на информация на системата с други институции
- Модели
- Приложения
- Типа и обема на данните, предмет на публикуване на Портала
- Процеса на организация и провеждане на обществени консултации
- Модули и функционалности, които трябва да бъдат реализирани в Портала за обществени консултации
- Процесът/ите, които се изпълняват във връзка с публикуване на данни на Портала
- Добри практики при изграждането на Портали за обществени консултации
- Концепция за изграждане на Портала

Изготвяне на системен проект

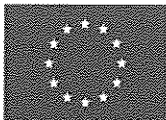
Този документ ще бъде в резултат от Етап 2 - Изготвяне на системен проект и ще включва:

- Увод - уводът на проект на системата осигурява преглед на целия документ, включва цел, обхват, дефиниции, съкращения, препратки и обобщение на Проект на системата. Определя целта на документа – описание на бизнеса, описание на обхвата на този документ. С кои проекти се асоциира и всичко останало с което е свързан или засяга документа.
- Препратки - пълен списък от документите, които се цитират в проект на системата
- Определяне на концепция за изграждане на Портала на базата на техническата спецификация

- Обща функционална архитектура на системата – описание на подсистеми, елементи, модули. Общо описание на софтуерната архитектура. Case-диаграми, друга подходяща форма (таблицы, текст) или комбинация от тях
- Документирани детайлни изисквания и бизнес процеси, които трябва да се реализират в системата. Технология на използване (Flow of Events) – чрез използване на case-диаграми или в подходяща форма се описват всички последователни действия, които ще извършва потребителя със системите, за да извърши определена дейност. Съдържа описание на процеси, дейности, стъпки, операции.
- Дизайн на информационната система, хардуерната и комуникационната инфраструктура. Описание на хардуер, базов софтуер, комуникационни връзки, мрежова конфигурация, хардуер и софтуер (на какви работни места, какъв софтуер има), физически връзки, процесори, връзки с други системи.
- Логически модел на системата - описание на подсистеми, важни класове, модули и др. особено важни релации и отговорности, операции и атрибути
- Преглед – съдържа общо описание на логическия модел.
- Основни подсистеми – съдържа най-важните подсистеми. На всяка подсистема се задава името ѝ, кратко описание и описание на някои от най-важните му отговорности, операции и атрибути.
- Модел на процесите - съдържа подробно описание на системната декомпозиция по процеси и комуникацията между тях: съобщения, прекъсвания и др.
- Софтуерна архитектура - съдържа подробно описание на общата софтуерна архитектура, описание на модулите, класовете, обектите, програмните интерфейсите и др.
- Физически модел на системата – съдържа подробно описание на модел на базата от данни, класове (частичен сорс код), връзки и отношения (топологии).
- Описание на данните – съдържа подробно описание на структурата и съдържанието на данните. Описание на всички данни постъпващи към системите, чрез case-диаграми или друга подходяща форма. Описание на форми, видове входни данни, обработки при вход. Описание на всички данни - изход от системите, чрез case-диаграми или друга подходяща форма. Описание на видове, формиране, алгоритми, изходни форми.
- Интерфейсите за подаване на информация към системата
- Интерфейсите за предоставяне на информация от системата на други институции
- Описание на наличните класификатори – съдържа описание на всички налични класификатори и номенклатури използвана от системата
- Система за сигурност – съдържа подробно описание на методи и средства за защита на информацията, потребителска идентификация, ограничения за достъп до информацията, потребителски групи и техните права за достъп до информацията, технология и потребителски интерфейс за архивиране и възстановяване на информацията.
- План за техническа реализация
- Визия на потребителския интерфейс

В резултат от дейностите по разработка на системата Обединение "Три-Ай" ще подготви съответните документи съгласно Методиката за осигуряване на качество на системата. Документите свързани с осигуряването на качеството са подробно описани в споменатата методика.

- За документиране на готовата система, обединение Обединение "Три-Ай" ще предостави следните материали:

Ръководство за администратора – със следното съдържание:

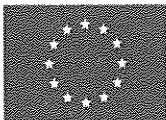
1. Увод – общо описание на системата, нейното предназначение, изисквания за сигурност и чистота на данните както и връзките с други системи и модули
2. Стъпкови инструкции – описание стъпка по стъпка за изпълнение на всеки процес и скриптове по инсталация и конфигурация на системите
3. Инструкция за превантивна поддръжка: архивиране и възстановяване, оптимизация на индекси, проверка на логове на системата и съответните действия
4. Инструкция за проверка на работоспособността на всеки един от компонентите на системата

Документи за крайния ползвател – със следното съдържание:

1. Увод – общо описание на системата, нейното предназначение, изисквания за сигурност и чистота на данните както и връзките с други системи и модули
2. Описание на процесите – UML диаграми на случаите на използване със съответните актьори, системи, модули, функции и очаквани крайни резултати
3. Вход и изход – необходимите предпоставки, изискваните действия и крайния резултат
4. Стъпкови инструкции – описание стъпка по стъпка за изпълнение на всеки процес с примерни данни. В тези инструкции се прилагат екраните от потребителския интерфейс на системите и с графични означения се посочват необходимите полета, обект на редакция
5. Кратка видео-демонстрация за работа с Портала

Детайлно описание на базата данни – със следното съдържание:

1. Увод – общо описание на системата, нейното предназначение, изисквания за сигурност и чистота на данните както и връзките с други системи и модули
2. Детайлно описание на базата данни с всички конкретни настройки: IP адреси, имена на бази, репликации, методи за архивиране

3. Инструкция за инсталация на СУБД

Описание на софтуерните секции – със следното съдържание:

1. Увод – общо описание на системата, нейното предназначение, изисквания за сигурност и чистота на данните както и връзките с други системи и модули
2. Архитектура на системата с всички конкретни настройки: IP адреси, имена на сървъри, топология на системата, операционна система и СУБД, сервиси и приложения, както и тяхната взаимовръзка
3. Взаимодействията между отделните секции в Системата и интеграциите с външни информационни системи), които да са достъпни за ползване от други системи в държавната администрация. За всеки от отделните модули/функционалности на Системата са описани приложни програмни интерфейси - Application Programming Interfaces (API).
4. Детайлно описание на софтуерните секции

Описание на изходния програмен код – със следното съдържание:

1. Увод – общо описание на системата, нейното предназначение, изисквания за сигурност и чистота на данните както и връзките с други системи и модули
2. Софтуерен комплект за интеграция

Управление на версиите

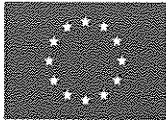
Настоящата точка описва процеса за управление на версия в Обединение "Три-Ай". Процедурата за версия се управлява, контролира и усъвършенства от собственика на процедурата, Мениджър управление на версия и разгръщане на услуга, и да се спазва от описаните в документа роли и управленски органи в Обединение "Три-Ай". Целта на процедурата по управление на версия е да гарантира, че всички версии са ефективно разгърнати в естествената среда, така че целостта са запазени.

- Права и задължения
 - Мениджър управление на версия – управлява, контролира, усъвършенства, изготвя, разпространява и поддържа настоящата процедура
 - Изпълнителен директор – утвърждава настоящата процедура

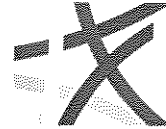
- Управление на версиите

Процедурата по управление на версия се прилага при планирането, създаване, изпитване и разгръщането в естествена среда на нови или изменени услуги и компоненти на услуги, предоставяни от Доставчика на ИТ услуги.

- Видове версии

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Нормални – това са версии, които включват внедряване на нормални изменения
- Спешни – това са версии, които са свързани със спешни изменения и следва да се внедрят незабавно, за да бъде разрешен критичен инцидент или проблем. В критични ситуации, когато е необходимо незабавно внедряване на версия за възстановяване на засегната бизнес услуга, е приемливо версията да не бъде тествана и документирана в момента на внедряване, ако няма време за това. Управлението на спешни версии следва процедурата за спешни версии на Доставчика на ИТ услуги.

- График на внедряване на нови версии

- Нормални версии за външни клиенти:

Приложното и системното програмно осигуряване се внедрява съгласно план и график за внедряване заложен в договора със съответния клиент.

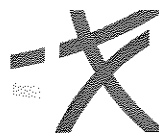
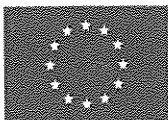
- Нормални версии за вътрешни клиенти

- Всички вътрешни разработки се внедряват съгласно план-графика за внедряване на съответния проект. План-графикът за внедряване се разработва и съгласува с клиента от ИТ отговорника на услугата.
 - При обновяване на програмно осигуряване на клиентските работни места се спазва правилото: мащабни версии- 2 пъти в годината, по-малки версии – всеки месец. Този план-график се разработва от ИТ отговорника на услугата.
 - За системното програмно осигуряване на сървърите се разработва отделен план-график за внедряване на нови версии, който е съобразен с графика на излизане на версиите на съответния производител. Този план-график се разработва от ИТ отговорника на услугата.

- Процес за управление на версиите

Процесът за управление на версиите обхваща следните фази:

1. Планиране на версия – в тази фаза Мениджър управление на версии и разгръщане събира всички засегнати страни (експерти, собственици на процеси, мениджъри) и определя заедно с тях измененията, които да бъдат включени в дадена нова версия на софтуер или хардуер. Създава се план за внедряване на версията и график за внедряване
2. Дизайн, създаване и изпитване – за всяка версия следва да бъде разработен план за връщане към предишно състояние. В тази фаза новата версия се създава и изпитва, и се обновява свързаната с внедряването документация
3. Планиране на внедряване – след успешно изпитване на версията, се създава план за внедряване в естествена среда, който да съдържа график за внедряване, роли и отговорности, план за връщане в предишно състояние и ескалация в случай на проблеми
4. Внедряване – след одобрение на плана за внедряване, версията се внедрява в естествена среда

5. Преглед на версията – след внедряването на нова версия, се прави анализ на внедряването и свързаната информация се комуникира с процеса управление на измененията. Всички дефинирани подобрения в процеса се включват в плана за подобрение на услугите на Обединение "Три-Ай".

- Управление на спешни версии

Спешна версия е версия, която съдържа спешно изменение и следва да бъде внедрена за разрешаване на критичен инцидент или проблем.

При необходимост от внедряване на спешна версия, се изпълняват следните стъпки:

1. Незабавно се информира Бизнес отговорника и ИТ отговорник на засегнатата услуга
2. Мениджър управление на версии и разгръщане съгласува незабавно план за действие за внедряване на спешна версия с Мениджър управление на изменения, а ако има достатъчно време, версията се тества и се изготвя План за възстановяване на последно стабилно състояние
3. Мениджър управление на версии и разгръщане непрекъснато комуникира с всички страни, които участват във внедряване на спешната версия
4. Мениджър управление на версии и разгръщане е отговорен за документирането на спешната версия, след нейното внедряване

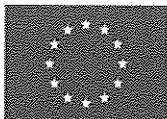
2.4. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Управлението на качеството в проекта е изпълнение на процеси, включващи всички дейности от Изпълнителя и определящи политиката, целите и отговорностите по качеството за да бъдат удовлетворени изискванията и целите, въз основа на които проектът е предприет.

Управлението на качеството ще бъде извършено чрез изпълнение на следните три процеса:

- Планиране на качеството – ще бъдат идентифицирани изискванията и стандартите по качество за продуктите и проекта като цяло и ще бъде документиран съответният подход за постигане на съответствие на проекта с тях;
- Изпълнение на осигуряване на качеството – ще бъде извършено одитиране на изискванията и резултатите от контролните измервания на качеството за да се осигури съответствие на стандартите за качество и зададените оперативни спецификации;
- Изпълнение на контрола на качеството – ще бъде извършен мониторинг и регистриране на резултатите от изпълнението на дейностите от плана за качество за постигане необходимото изпълнение на целите по качеството и препоръчване на необходимите промени.

Целта на управлението на качеството е дефиниране на основните параметри на качеството и начинът, по който то е свързано с проекта, както и осигуряване на механизми за постигане на целите в съответствие с посочените изисквания и установените стандарти.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

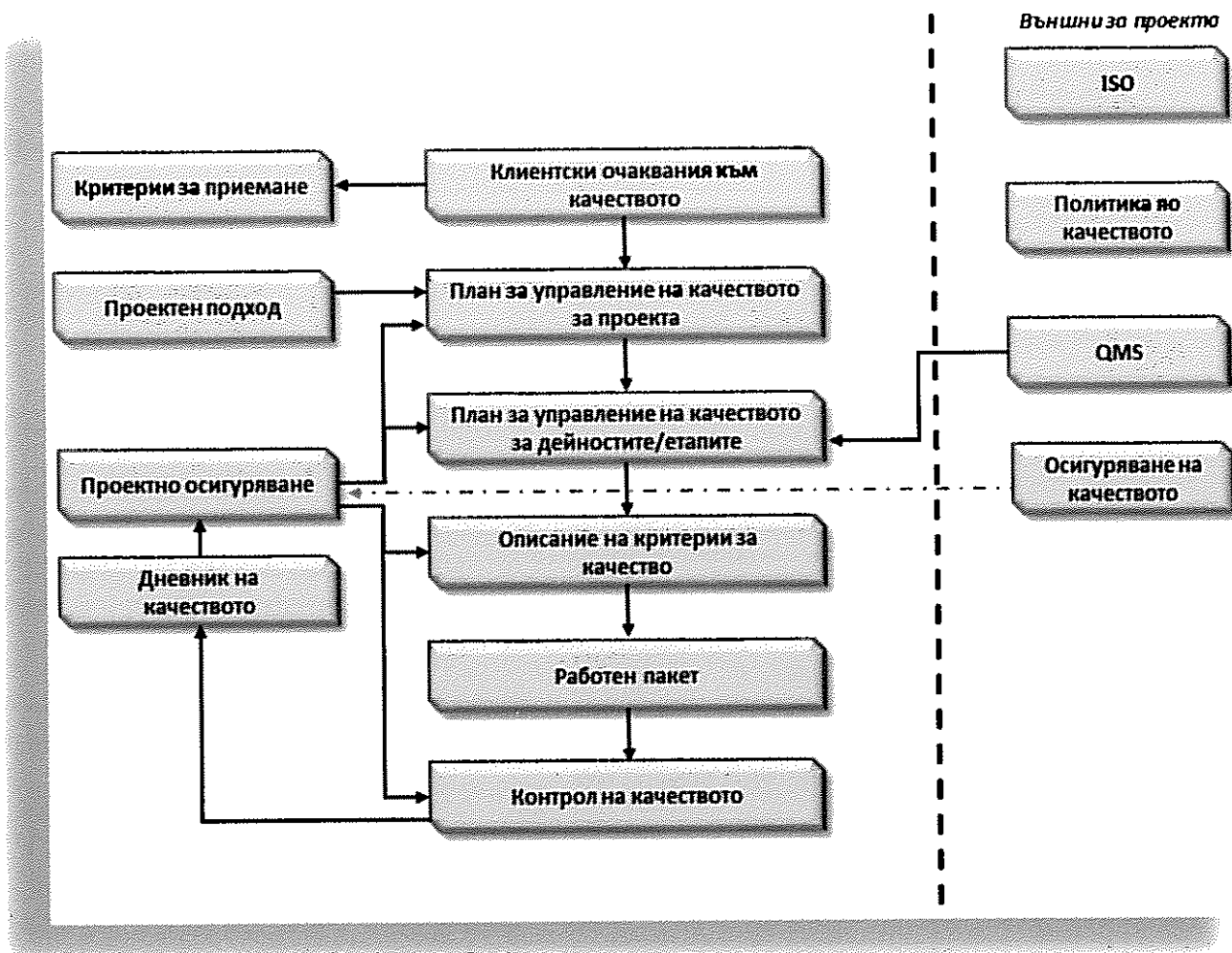
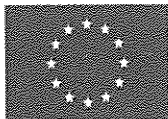
Разбирането за качество в проекта е, че това е степента, в която същностните характеристики на резултатите от проекта удовлетворяват поставените изисквания.

Подходът, който ще бъде приложен в проекта произлиза от въведената в Обединение "Три-Ай" система за управление на качеството, сертифицирана в съответствие със стандарт ISO 9001:2015 и включваща в обхвата си дейностите предмет на настоящата поръчка.

- **Основни принципи** Основните принципи при управление на качеството на проекта ще бъдат:
 - Удовлетвореност на потребителите;
 - Превенцията над инспекцията;
 - Непрекъснато усъвършенстване.
- **Планиране на качеството** Планирането на процеса по качеството и правилното му интегриране в цялостния процес на управление на проекта е едни от ключовите елементи за изпълнение на проекта с максимален ефект за Възложителя.

При планиране и управление на качеството по проекта ще се цели постигане на най-високо качество, чрез използване на най-добрите практики, подходи и експертен труд при реализацията на всички етапи от създаването и поддръжката на продуктите и услугите.

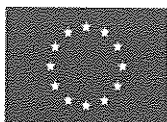
Очакванията към качеството се разглеждат в различни области, илюстрирани по-долу:

Фигура 9 Очаквания към качеството

Реализацията на качеството в проекта ще включва:

- Планиране на качеството;
- Оценка на риска за качеството;
- Управление на действията по качеството;
- Контрол на проектирането;
- Контрол на реализацията на софтуера;
- Идентификация на продукта и проследяемост;
- Проверка и тестване;
- Коригиращи и превантивни действия.

Планирането на качеството ще бъде осъществено в съответствие с проекта на системата и неговото развитие.

Гарантирането на качеството в проекта ще бъде управлявано чрез плана за качество на проекта, който се разработва като част от плана за управление на проекта и се приема в началото на проекта.

Планът за качество на проекта определя:

- Въведената организация относно качеството, която осигурява вземането под внимание на всички договорени изисквания и правилното им изпълнение;
- Свързаните отговорности;
- Предприетите дейности за контрол и утвърждаване (прегледи, тестове и др.);
- Поддържането в актуално състояние на плана. Изпълнението на проекта и настъпилите промени са свързани с обновяване на плана за качество на проекта, като извършването на обновяването е отговорност на отговорника за качеството на проекта. В хода на реализация на проекта, Възложителят ще бъде информиран относно развитието на плана за качество на проекта;
- Дефинирането, документирането и изпълнението на специфичните за проекта стандарти за качество. Всеки член на екипа по проекта е отговорен за поддържането на определеното ниво на качество.

Планът за управление на качеството ще бъде интегриран в общия план за управление на проекта. Той ще опише организационната структура, отговорностите, процесите, процедурите и ресурсите, необходими за управление на качеството.

Ще бъдат разработени подробни тестови сценарии, по които ще се извършат тестовете на информационната система.

Изпълнението на плана за качество е стратегическа отговорност на Ръководителя на екипа.

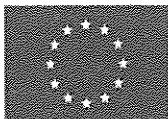
Оперативното управление на процесите по качеството се изпълнява от отговорника за качеството на проекта.

Всички членове на екипа на проекта имат роля и задължение за осигуряване на качеството.

- **Извършване на осигуряване на качеството** Осигуряването на качеството се изпълнява както от екипа за качеството на проекта на Изпълнителя, така и от Възложителя и всички заинтересовани страни в проекта.

Основен подход в процеса на осигуряване на качеството е одита на качеството. Той представлява структуриран, независим преглед за определяне дали дейностите по проекта удовлетворяват политиката на Изпълнителя и проекта по качеството и дали се удовлетворяват установените процеси и процедури.

Главната цел е да бъдат идентифицирани неефективни и неефикасни политики, процеси и процедури, прилагани в проекта и да се инициират необходимите промени.

- **Извършване на контрол на качеството** През целият жизнен цикъл на проекта ще бъде изпълняван непрекъснат контрол на качеството, включващ проследяване, тестване, проверка и докладване на качеството. Ръководителят на екипа и екипът за качеството, начело с отговорникът за качеството на проекта, ще извършват контрола на качеството по време на всички проектни фази, чрез приети процедури за контрол.

На контрол ще бъдат подложени:

- Стандартите за качеството, проектните процеси и целите на продукта на проекта;
- Постигнатите резултати, включително свързани с продукта на проекта и свързани с управлението на проекта.

При извършване на контрола на качеството по проекта ще бъдат използвани съвременни средствата и техники, например контролни графики, блок-схеми, графики за тенденции, прегледи на утвърдени искания за промяна и др.

Софтуерното тестване е основна форма за контрол на качеството на софтуера, чиято главна цел е откриване на софтуерни дефекти и тяхното отстраняване. Софтуерното тестване се асоциира с верификацията и валидацията на софтуера. Верификацията определя дали софтуерът отговаря на изискванията, а валидацията – дали софтуерът изпълнява това, за което е предназначен и това, което се изисква от потребителите.

Процесът на тестване на разработваната система ще започне с анализ на техническата спецификация.

На базата на Техническото задание на Възложителя ще се изготвят документи, въз основа на които ще се изпълняват тестовите на системите. Процесът на тестване ще завърши при приемане на системите от страна на Възложителя. Тестване ще се извършва през целия жизнен цикъл на разработване.

Усилията по тестване в рамките на настоящият проект ще бъдат насочени към верификация, че разработената система изпълнява дефинираните към нея изисквания и отговаря на критериите, определени в Техническото задание по поръчката.

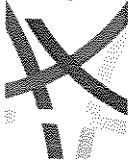
Всички дейности по тестване ще се извършват в съответствие с изготвен и съгласуван с Възложителя тест - план. Ще се прилагат методите за осигуряване на качеството на софтуера в екипа за разработка и в екипа за осигуряване на качеството.

В хода на реализацията на софтуера ще се извършва непрекъснато тестване. На базата на Техническото задание на Възложителя ще се изготвят документи, въз основа на които ще се изпълняват тестовите на системите.

Процесът на тестване ще завърши при приемане на системите от страна на Възложителя.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. ПОДХОД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОБЩЕСТВЕНАТА ПОРЪЧКА

3.1. АНАЛИЗ НА ПЛЮСОВЕТЕ И МИНУСИТЕ

В настоящата точка Обединение "Три-Ай" ще направи анализ на плюсовете и минусите на:

- Възможността за използване на готово решение с отворен код, върху което да бъде изградени специфицираните функционалности на Портала за обществени консултации.
- и
- Възможността за ново софтуерно решение за изграждане на специфицираните функционалности на Портала за обществени консултации.

Обединение "Три-Ай" използва SWOT анализ, за да се определи стратегия за избор на софтуерно решение за изпълнение на договора.

Силни страни	
Готово решение с отворен код	Ново софтуерно решение
1. Малки разходи за изработка на системата	1. Гарантиран производител
2. Бързодействие и мащабируемост	2. Сертификат за качество
3. Отзивчив дизайн	3. Референции за приключили дейности и/или договори в обхвата на поръчката
	4. Проектиране и разработка спрямо техническото задание
	5. Гаранционна поддръжка
	6. Защитен от вируси и хакерски атаки
	7. Висока прозрачност и възможност за обществен контрол над всички разработки по поръчката
	8. Бързодействие и мащабируемост
	9. Проектиран спрямо План за управление на рисковете
	10. Отзивчив дизайн
	11. Поддържа недискриминационно инсталиране (без различни условия за инсталиране върху физическа и виртуална среда) и опериране в

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

	<p>продуктивен режим, върху виртуална инфраструктура, съответно върху Държавния Хибриден Частен Облак (ДХЧО)</p> <p>12. Проектиран спрямо действащата нормативна уредба</p> <p>13. Динамична информация</p> <p>14. Поддръжка на типа документи и стандарти спрямо техническото здание</p> <p>15. Предоставяне на възможност за бъдеща интеграция на портала с Национални система за електронна идентификация – eID</p> <p>16. Проектиране с цел за интеграция в реално време с други информационни системи</p> <p>17. Контрол на достъпа</p> <ul style="list-style-type: none">- Аутентикация- Ауторизация <p>18. Поверителност и цялост на данните</p> <ul style="list-style-type: none">- Криптиране- Използване на ключове: симетричен и/или асиметричен- Цифров подпис- eID <p>19. Възможност за инсталация на свързван сертификат от Доставчик на удостоверителни услуги и използване на криптирана на https връзка</p>
Възможности	
Готово решение с отворен код	Ново софтуерно решение
Една от възможностите, които предоставя готовото решение с отворен код е минималните срокове за внедряване. Не се изисква цялостен анализ на бизнес процесите, което често струва на бизнеса много време и пари.	Възможностите, които предоставя ново софтуерно решение за изграждане на специфицираните функционалности на Портала за обществени консултации са, че може да предостави интересни иновации и решения, които да променят начина по обществените консултации.
Слаби страни	
Готово решение с отворен код	Ново софтуерно решение

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

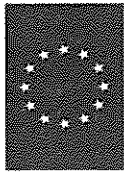

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

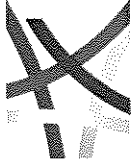
<p>1. Ниска експлоатационна надеждност</p> <p>2. Усложнена поддръжка</p> <p>3. Усложнена инсталация</p> <p>4. Поддържа само определен тип потребителски браузери</p> <p>5. Не е преведен на български език (не поддържа мултиезичност)</p> <p>6. Използва само определен тип операционни системи и СУБД</p> <p>7. Не поддържа недискриминационно инсталиране (без различни условия за инсталиране върху физическа и виртуална среда) и опериране в продуктивен режим, върху виртуална инфраструктура, съответно върху Държавния Хибриден Частен Облак (ДХЧО)</p> <p>8. Не е проектиран спрямо действащата нормативната уредба</p> <p>9. Статична информация:</p> <p>- Предварително създадени текстове HTML</p> <p>10. Поддръжка на определен тип документи и изображения – една малка част от техническото задание</p> <p>11. Не предоставяне на възможност за бъдеща интеграция на портала с Национални системи за електронна идентификация – eИД</p>	<p>1. Специализирана поддръжка</p> <p>2. Малко познат и разпространен</p> <p>3. Възможност от ненавременно изпълнение или забавяне при изпълнение на дейностите</p>
Готово решение с отворен код	Заплахи
<p>1. Хакерно уязвими</p> <p>2. Контрол на натоварването и защита от DoS/DDoS атаки</p> <p>3. Невъзможност за архивиране и възстановяване на системата и СУБД</p> <p>4. Уязвимост към зловреден код</p> <p>5. Загуба или манипулиране на данни</p> <p>6. Нарушаване конфиденциалността на чувствителните данни</p>	<p>Ново софтуерно решение</p> <p>○ Приключване на гаранционната поддръжка</p> <p>○</p>

[Signature]

[Signature]

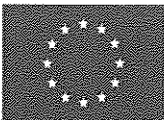

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

НАЦИОНАЛНО АГЕНТСТВО
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

7. Контрол на достъпа - Аутентикация- Авторизация 8. Невъзможност за инсталация на свършен сертификат от Доставчик на удостоверителни услуги и използване на криптирана на https връзка	

Заклучение

В резултат на направения SWOT анализ, ние от Обединение "Три-Ай" смятаме, че използването на ново софтуерно решение за изграждане на специфицираните функционалности на Портала за обществени консултации ще отговори на новите потребителски очаквания, ще направи връзка между отделните етапи в процеса по нормотворчество, като ще изпълни разпоредбите на Закона за нормативните актове и ще интегрира най-добрите практики по провеждане на онлайн обществени консултации.

3.2. Дейност 1 – Разработване на Концепция за изграждане на Портал за обществени консултации

Етап Анализ на данните и изискванията

В този етап обединение „Три-Ай“ ще извлече и анализира наличните данни в Портала за обществени консултации и ще събере, обследва и приоритизира изискванията за интеграции на Портала с различни информационни системи.

В него трябва ще се направи анализ най-малко на:

- текущия Портал : <https://strategy.bg/>;
- типа и обема на данните, предмет на публикуване на Портала;
- процеса на организация и провеждане на обществени консултации;
- модули и функционалности, които трябва да бъдат реализирани в Портала за обществени консултации;
- процесът/ите, които се изпълняват във връзка с публикуване на данни на Портала.

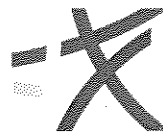
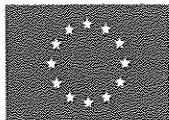
Изпълнението на етапа и обследването на изискванията за изграждане на Портала ще се базира на:

- техническите изисквания, заложи в настоящата обществена поръчка;
- изискванията, заложи в нормативната база по отношение на Портала за обществени консултации;
- добри практики при изграждането на Портали за обществени консултации.

Анализът на данните и изискванията ще бъде предоставен за одобрение от Възложителя, като се спазва процедурата, релевантна за Въстъпителния доклад.

Одобреният от Възложителя „Анализ на данните и изискванията“ ще се включи в концепцията за изграждане на Портала.

Обединение "Три-Ай" ще извърши преглед на функционалностите, информацията и базите данни на действащия Портал за обществени консултации и ще изгради бъдещото решение въз основа на резултатите от анализа.

Концепцията за изграждане на Портала ще включва предложения за удобни функционалности, които да улеснят участието на гражданите в консултациите:

➤ Интернет форум

Чрез интеграцията на интернет форум в Портала за обществени консултации, след регистрация гражданите ще могат да участват в дискусиите на различни теми, и ще могат да създадат социални връзки формирани от интереси и гледни точки.

Ще бъдат дадени права „модератор“ на служител от МС, който да има достъп до постове, теми и членове на форума и по този начин ще пази форума „чист“ от нежеланите неща в дискусиите.

➤ Чат стаи

Комуникацията в чата ще се извършва синхронно и в реално време чрез обмен на кратки съобщения. В зависимост от конкретния тип услуга, съобщенията ще се разменят или само между двама потребители, или ще са видими от цяла група потребители – чат-канал или чат-стая.

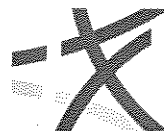
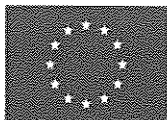
➤ Стандарти за провеждане на обществени консултации

Обединение „Три-Ай“ ще интегрира Стандартите за провеждане на обществени консултации в електронен вариант, като ще предостави възможност за проследяване на версиите.

Методи за интеграции с вътрешни за МС информационни системи

С цел изготвяне на детайлен дизайн на предлаганата от Изпълнителя ИТ система е необходимо да се изготви анализ на съществуващата ИТ инфраструктура на Възложителя. Този анализ ще включва следните елементи:

- Анализ на оперативната съвместимост – Анализ на съществуващата софтуерна, хардуерна и мрежова осигуреност на Възложителя
- Анализ на общата ИКТ инфраструктура:
 - Физически сървъри
 - Активна директория – MS Windows 2008/2012 или по-висока версия
 - Система за електронни комуникации
 - Комуникационна свързаност на Възложителя към Интернет
 - Система за Интернет имена – DNS
 - Система за предоставяне на автоматизирани мрежови настройки на клиентите в ИКТ инфраструктурата на Възложителя - DHCP
 - Системи за виртуализация
 - Система за архивиране
 - Антивирусна защита
 - Други системи, свързани с инфраструктурата

За реализиране на основни бизнес процеси Порталът ще поддържа интеграция в реално време с други вътрешни за МС информационни системи:

➤ Портал за консултативни съвети

Ще бъде изградена възможности на Портала за обществени консултации, при отделните консултации, да има връзки към консултативните съвети от съответната област, от която е и проекта на акт.

Областите на Портала за обществени консултации и тези на Портала за консултативните ще се уеднаквят. Ще се използва едно потребителско име за Портала за обществени консултации и на Портала за консултативните съвети.

➤ Информационната система за правна информация на МС (PRIS)

Обединение "Три-Ай" ще направи връзка между приетият вече нормативен акт, публикуван в PRIS и съответната страница от Портала за обществени консултации, където са проведени консултациите, когато нормативният акт е бил проект. Тази връзка ще се разглежда като част от досието на проекта и ще позволи да бъде проследено развитието на нормативния акт до неговото приемане.

Ще бъде предвидена функционалност по пълнотекстово търсене, което да позволи лесно намиране на документи и съдържание в Портала за обществени консултации и Информационната система за правна информация на Министерския съвет.

➤ Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)

Ще бъде предвидена интеграция с Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), която ще позволи пряка връзка между нормативния акт, който се обсъжда и режимите от ИИСДА, които са регламентирани с със същия акт. Ще бъде създадена възможност да се проверява автоматично дали предложените изменения засягат съществуващи услуги и режими.

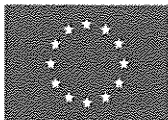
➤ Портал за отворени данни

Ще предвидена интеграцията с Портала за отворени данни и използвайки инструмент за автоматизирано качване и обновяване на данни, който ще позволява, след еднократна конфигурация, качването на предефинирани масиви от данни от даден компютър към Портала за отворени данни.

➤ ИС на НС и Държавен вестник

По време на етап Анализ на данните и изискванията ще бъдат изследвани възможностите за интегриране с ИС на НС и Държавен вестник.

- В рамките на аналитичната фаза ще бъде проверено наличието на техническа възможност достъпа на вътрешните за системата потребители да се управляват чрез Active Directory (LDAP), за да се осигури централизирано управление на правата и достъпа им до

системата. Тази възможност ще позволи лесна интеграция на разработената система с потребителите от вътрешните за МС информационни системи на ниво аутентикация и оторизация да използват едно и също потребителско име.

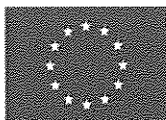
При наличие на такава възможност, тя ще бъде реализирана след одобрение от Възложителя.

- Системата ще бъде проектирана, разработена и внедрена в няколко основни компонента, независими един от друг и комуникиращи си чрез интерфейси. За реализирането на системата ще се използват: база от данни, изпълним win-32 модул, който да оперира като Windows service на операционната система Microsoft Windows 2012 или по-висока версия, WCF уеб услуги и уеб базирано приложение, опериращо под Microsoft IIS.

Компонентът, имплементиращ бизнес логиката ще реализира комуникацията си с базата от данни посредством интерфейсите, свързващи бизнес слоя и слоя за данни. Предвид разнообразните данни, които трябва да се поддържат от системата, ще се използват две различни бази – основна база от данни за съхранение и менажиране на изпратените съобщения и документи, както и база от данни за поддържане на потребителската информация. Слой за бизнес процеси ще работи в непрекъснат режим на готовност. В него ще се извършват три основни дейности:

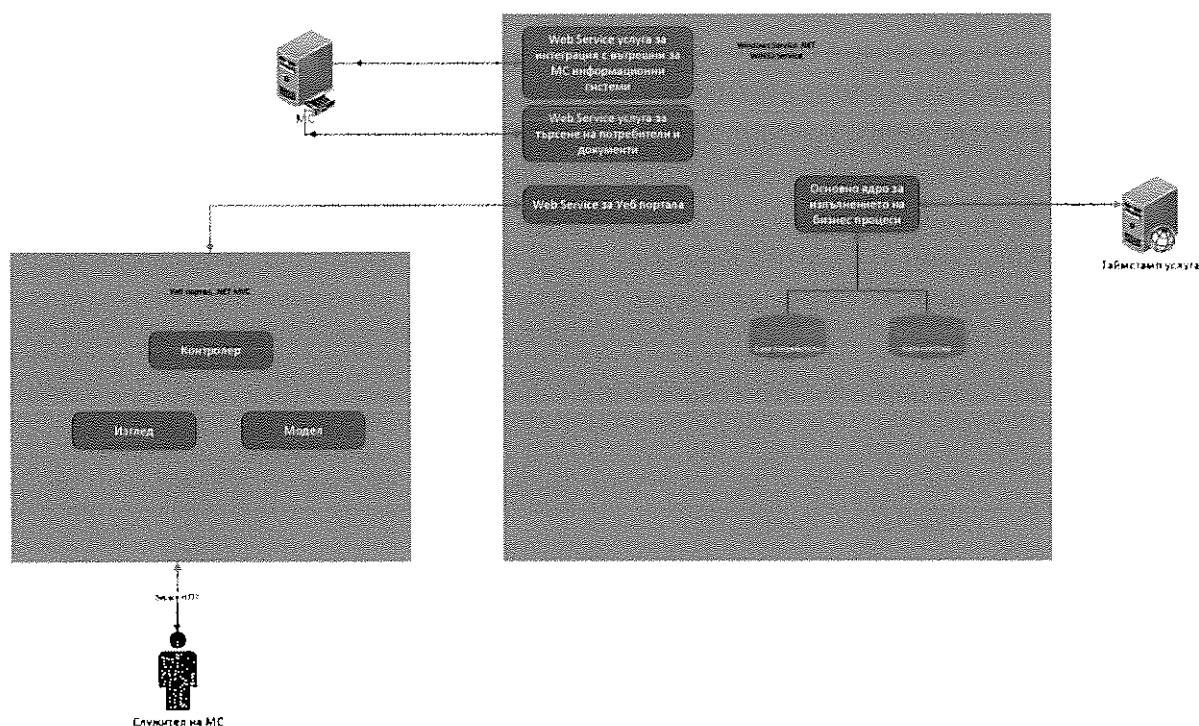
1. Оперирание на бизнес процесите.
2. Връзка с услуга за извличане на времева квитанция (TimeStamp) за даден документ/съобщение.
3. Предоставяне за външно използване на три сървиса за услуги за интеграция с вътрешни за МС информационни системи със следното предназначение:
 - Сървис за комуникация с уеб базирания портал за достъп на служители на МС
 - Сървис за комуникация с външни приложения, удобен за интеграция от системи на държавната администрация. Този сървис ще предоставя функционалност по пълнотекстово търсене, което ще позволи лесно намиране на документи и съдържание в Портала за обществени консултации и Информационната система за правна информация на Министерския съвет.
 - Сървис за достъп до базата от данни с потребители. Този сървис ще предоставя услуга за търсене на потребител в системата.

Уеб услугите ще са защитени, така че да може да се предотврати достъпът до тях от неоторизирани страни. Услугите ще са изградени на принципа заявка – отговор, а където се

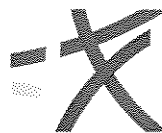
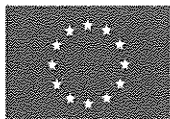
налага ще се имплементират като нотификации.

Диаграмата по-долу визуализира най-общата схема на взаимодействие на компонентите в системата и интерфейсите за комуникация между тях:

Методи за интеграции с външни за МС информационни системи

Обменът на електронни документи ще се извършва чрез директна комуникация между системите за електронен документооборот на участващите Администрации. Обменът ще се извършва чрез криптирана връзка по начин, определен с протокола по чл. 18, ал. 1 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги. Обменът на електронни документи, съдържащи електронни изявления между администрациите, трябва се извършва по технически протокол, определен от председателя на Държавна агенция "Електронно управление, който позволява:

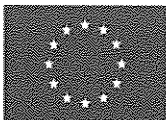

- обмен на документи между различни системи за документооборота в различни администрации;
- проследяване на движението на документа и етапа на процедурата по разглеждането или съставянето му.

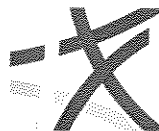
Протоколът ще гарантира доставянето на електронните документи. В случай на спиране на работа на някой от участниците документът ще се изпраща не по-късно от един час от възстановяването на работата на съответния участник.

Обединение „Три-Ай“ ще извърши интеграция на портала със следните външни за МС информационни системи:

- Национална система за електронна идентификация - еИД (бъдеща интеграция след изграждане на ИС);
- Порталът за обществени консултации ще поддържа националната схема за електронна идентификация, като така ще се позволи на заинтересованите страни да ползват Портала като участват в консултацията и правят предложения за усъвършенстване на законодателството по актове, които не са подложени на обществени консултации, без да се изисква допълнителна регистрация в него. Реализираната интеграция ще е съгласно изискванията на Закона за електронната идентификация и действащите нормативни правила за оперативна съвместимост. За целта подсистемата за автентикация и оторизация на потребителите ще поддържа интеграция с външен доставчик на идентичност – в случая с центъра за електронна идентификация към Държавна агенция „Електронно управление“. Реализацията на интеграцията ще бъде осъществена по стандартни протоколи SAML 2.0 и/или OpenID Connect.
- При реализиране на вход в Системата с удостоверение за електронна идентичност, по националната схема за електронна идентификация, Системата ще използва потребителския профил създаден в системата за електронна идентификация, чрез интерфейси и по протоколи, съгласно подзаконовата нормативна уредба към Закона за електронната идентификация. В случай, че даден потребител има регистриран потребителски профил в Системата, който е създаден преди въвеждането на националната схема за електронна идентификация, Системата ще предлага на потребителя възможност за "сливане" на профилите и асоцииране на локалния профил с този от националната система за електронна идентификация. Системата ще поддържа и допълнителни данни и мета-данни за потребителите, но само такива, които не са включени като реквизити в централизирания профил на потребителя в системата за електронна идентификация;
- Системата ще поддържа и стандартен подход за регистрация на потребители с потребителско име и парола, Facebook и/или twitter за потребители, които нямат издадени удостоверения за електронна идентичност;
- Процесът по регистрация на потребители трябва да бъде максимално опростен и бърз.
- ИС на Народното събрание (НС) (Бъдеща интеграция за Портала за обществени консултации след изграждане на ИС).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВЕН ПРОГРАМ
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Интеграцията на Портала за обществени консултации ще разглежда като продължение на изграждането на досие на акт и ще се направи връзка между страницата с проведените обществени консултации на Портала, одобреният от МС законопроект и съответната страница на законопроекта в Народното събрание.

- ИС на Държавен вестник (Бъдеща интеграция за Портала за обществени консултации след изграждане на ИС).

Интеграцията ще предостави възможност да се направи връзка към съответния брой на Държавен вестник, в който е обнародван съответния нормативен акт и съответните страници от целия процес по неговото консултиране, приемане и одобряване чрез Портала за обществени консултации, PRIS и системата на Народното събрание.

Интеграциите с външни информационни системи ще се реализира чрез стандартен интеграционен слой:

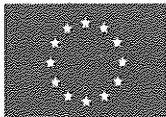
- Използване на КЕП;
- Криптиране на съобщения с DES/RSA;
- WS-Security;
- Обмен на данни по защитен канал, например SSL, FTP/S.
- VPN (за връзка с Единната среда за обмен на електронни документи (ЕСОЕД):

VPN е частна мрежа, която се изгражда върху съществуваща вече публична мрежа (най – често Internet). Вместо да се използват физически наети линии, VPN се изгражда върху виртуални тунели, които осигуряват връзката между отдалечените мрежи (потребители).

VPN предоставя следните услуги:

- Свързаност между физически разделени места.
- Подобрена сигурност
- Ниски разходи за поддръжка на мрежата
- Подобрена продуктивност
- Проста мрежова топология
- Сигурност
- Надеждност
- Разширяемост
- Лесно управление

VPN сигурност: Криптиране

Криптирането представлява промяна на данните по начин, по който само този, за когото са предназначени може да използва. Повечето системи за криптиране работят на някой от следните два принципа:

- Симетрично криптиране
- Асиметрично криптиране

При криптирането със симетричен ключ и за кодиране и за декодиране на данните се използва един и същи ключ, което предполага определена несигурност от гледна точка на преноса на ключа. Поради тези причини в реализацията на интеграцията на Портала за обществени консултации www.strategy.bg с външните системи Обединение „Три-Ай“ ще се използва асиметрично криптиране. Асиметричното криптиране представлява комбинация от частен и публичен ключ.

VPN сигурност: IPSec

IPSec (Internet Protocol Security) протоколът осигурява нужната сигурност при комуникация в незащитени мрежи. Използва се режим на тунелиране, където се криптира и заглавната част (header), и информационната част. IPSec може да криптира данни между устройства като:

- Маршрутизатор към маршрутизатор
- „Защитна стена“ към маршрутизатор
- Компютър към маршрутизатор
- Компютър към сървър

VPN сигурност: AAA сървъри

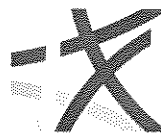
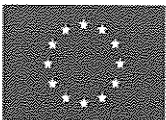
AAA (authentication, authorization and accounting) се използват за по – улеснен достъп. Когато постъпи заявка за сесия от отдалечен клиент, заявката се предава към AAA сървър, който след това проверява:

- Кой сте вие - автентикация (authentication)
- Какво ви е позволено да правите – авторизация(authorization)
- Какво всъщност правите - акаунтинг (accounting)

VPN технологии

- Клиентски софтуер
- Клиентски хардуер
- VPN сървър
- NAS (network access server) използва се от доставчиците за VPN достъп до тях
- Център за управление на VPN

Тунелиране

VPN решението разчита на изграждането на тунел през Интернет. Като цяло тунелирането представлява поставяне на пакета в друг пакет и изпращането му. Протокола на външния пакет е познат на преносната мрежа и на двете страни, които ползват тунела. Тунелирането изисква три различни протокола:

- Транспортен протокол – този протокол се използва от мрежата, която извършва преноса.
- Капсулиращ протокол - Протоколът (GRE, IPSec, L2F, PPTP, L2TP), който “покрива” оригиналните данни
- Passenger протокол – Оригиналните данни (IPX, NetBeui, IP).

Тунелиране между мрежи

При VPN-а между мрежи, GRE (generic routing encapsulation) е обичайно използван протокол. Той включва информация за това какъв вид пакет се капсулира, както и информация за връзката между клиента и сървъра. Вместо GRE понякога се използва IPSec в тунелен режим.

Тунелиране: Отдалечен достъп

При отдалечен достъп, най – често се използва PPP. Като част от TCP/IP стека, PPP е преносител на други IP протоколи. Протоколите за изграждане на VPN с отдалечен достъп са:

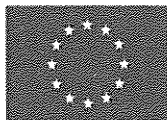
- L2F (Layer 2 Forwarding) – Разработен от CISCO, L2F работи с всички типове автентикация използвани от PPP.
- PPTP (Point-to-Point Tunneling Protocol) - PPTP е създаден от PPTP Forum – Обединение „ТурСис“ включващ US Robotics, Microsoft, 3COM, Ascend и ECI Telematics. PPTP поддържа 40-bit и 128-bit криптиране и като L2F работи с всички видове автентикация на PPP.
- L2TP (Layer 2 Tunneling Protocol) - L2TP е разработка на PPTP Forum, Cisco и IETF (Internet Engineering Task Force). L2TP комбинира чертите на PPTP и L2F, като напълно поддържа IPSec

L2TP може да се използва и за VPN между мрежи. Този протокол може да изгражда тунел между:

- Клиент и маршрутизатор
- NAS и маршрутизатор
- Маршрутизатор и маршрутизатор

Обединение „Три-Ай“ ще премине при следните стъпки за изграждане на Виртуална частна мрежа (Virtual Private Network – VPN) като участник в обмена чрез ЕСОЕД по смисъла на Наредба за изискванията към Единната среда за обмен на електронни документи за осигуряване на възможност за обмен на съобщения и електронни документи чрез ЕСОЕД.

- За административни информационни системи (АИС по смисъла на Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите - Обн. ДВ. бр. 48 от 23 Май 2008 г. с последна актуализация в ДВ, бр. 5 от

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

17.01.2017 г., в сила от 1.03.2017 г.), които се намират извън мрежата на Електронното правителство и се налага отдалечено свързване по несигурни канали (Интернет), е необходимо използването на VPN тунели. Тези тунели се изграждат между съответния участник в обмена и комуникационната инфраструктура в центровете на Електронното правителство. Заложено е използването на приоритети в рутирането, като активен е центърът с най-висок приоритет. При цялостно отпадне на приоритетната локация или на услуга от съответния център на Електронното правителство, тунелът ще се разпадне, при което активен ще стане тунела с втори приоритет. Трафикът ще бъде насочен през него към съответния резервен център.

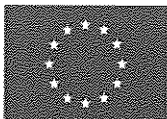
Използването на VPN тунел позволява изграждане на криптирана връзка към други мрежови устройства (маршрутизатори) на базата на стандартни IKE и IPSec протоколи. Целта е крайното устройство да се свърже към един от трите териториални центъра на Електронното правителство: София, Варна или Сливен.

На участника в Електронното правителство се осигурява следната информация от страна на Държавна агенция "Електронно управление":

- Вътрешни IP адреси и DNS за достъп до системите на Електронното правителство.
- Външни IP адреси на териториалните центрове.
- Съгласувана IP адресна схема с цел избягване на припокриване на адресното пространство.
- Препоръчителна конфигурация на VPN мрежовите устройства.
- Експертите от Обединение „Три-Ай“ ще се съобразят с предоставената информация при конфигуриране на обмена на Портала за обществени консултации www.strategy.bg с външните системи като ще бъдат изградени следните VPN връзки:
 - Криптирана VPN връзка между Национална система за електронна идентификация - еИД към Портала за обществени консултации www.strategy.bg;
 - Криптирана VPN връзка между ИС на Народното събрание и Портала за обществени консултации www.strategy.bg;

Изискванията за блокиране или забавяне при изпълнение на процесите в Портала за обществени консултации www.strategy.bg ще бъдат съгласувани с Възложителя по време на фазата „Планиране“ на проекта в съответствие с изискванията на техническото задание и очакваните нива на натоварване. Системата ще функционира с изискуемото ниво на производителност, като се отчита целия обем от информация за съхранение и търсене, както и потребителите, регистрирани в системата. Във фази „Планиране“ и „Проектиране“ ще бъдат дефинирани KPIs (Key Performance Indicators), на база на които ще бъдат специфицирани и предоставени на Възложителя необходимите на системата технически ресурси и ще бъде предоставена възможност за следене на работоспособността на системата, нейната натовареност и устойчивост.

3.3. Дейност 2 – Изграждане на Портал за обществени консултации

По Дейност 2, на базата на концепцията (резултат от Дейност 1) обединение „Три-Ай“ ще разработи Портал за обществени консултации. Изграждането на Портала ще бъде реализирано при спазване на предварителните условия за допустимост на проектите за е-управление по ОПДУ.

Етап Изготвяне на системния проект

На база извършения анализ в предходния етап обединение „Три-Ай“ ще дефинира в детайли конкретния обхват на реализация на софтуерната разработка и ще документира изискванията към софтуера в детайлна техническа спецификация - системен проект, който да послужи за пряка изходна база за разработка. В системния проект ще бъдат описани всички изисквания за реализирането на системата.

Изготвянето на системния проект ще включва следните основни задачи:

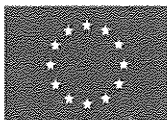
- Определяне на концепция за изграждане на Портала на базата на техническата спецификация;
- Документиране на детайлни изисквания и бизнес процеси, които трябва да се реализират в системата;
- Дизайн на информационната система, хардуерната и комуникационната инфраструктура;
- Изготвяне на план за техническа реализация;
- Определяне на потребителския интерфейс.

При изпълнението на задачите ще се дефинират модели на бизнес процеси, политика за сигурност и защита на данните, основни изграждащи блокове, транзакции, технология на взаимодействие, мониторинг на системата, спецификация на номенклатурите, роли в системата и други. При документирането на изискванията, с цел постигане на яснота и стандартизация на документите, ще се използва стандартен език за описание на бизнес процеси – BPMN.

Софтуерният инструмент, който ще бъде използван за моделиране и анализ е Sparx Enterprise Architect. Той представлява визуален инструмент за моделиране и проектиране, базиран на езика UML (Unified Modeling Language). Платформата поддържа проектиране на софтуерни системи, моделиране на бизнес процеси и моделиране на индустриално базирани домейни. Инструментът се използва не само при моделиране на архитектурата на софтуерната система, но и по време на целия процес на разработка на софтуерното решение.

Чрез функционалностите на приложението се определят следващите стъпки в сценария за употреба (Use case), като решението се базира на редица критерии. Други функционалности предоставят пълен контрол над симулацията чрез манипулиране на променливи и извършване на изчисления в определен момент от симулацията.

Enterprise Architect предоставя възможността за използването на ревизионни точки (breakpoints), които спомагат анализа и вземането на решения, както и за подобряването на резултатите. Симулацията спомага за подобряване на комуникацията, извличане на

основните идеи и намаляване на сложността чрез моделиране на по-високо ниво на абстракция.

Опитът ни с подобен инструмент ще бъде от полза при моделирането и анализа на ключови връзки в разработването на технически документи. Предоставените функции в инструмента дават възможност за разработване на добре структуриран модел под формата на лесно разбираема диаграма.

Системният проект ще бъде предаден за одобрение на Възложителя, като се спазва процедурата, релевантна за Встъпителния доклад.

Одобреният от Възложителя Системен проект ще се включи в концепцията за изграждане на Портала.

Етап Разработване на софтуерно решение

Етапът на разработка ще включва изпълнението на най-малко на следните задачи:

- разработка на модулите на Портала съгласно изготвения в предходния етап системен проект;
- мигриране на данните от текущия Портал за обществени консултации към новосъздадения;
- изграждане на хранилище като отделен модул, с който публичната част да бъде интегрирана;
- интегриране с вътрешни и външни системи на МС с Портала;
- провеждане на вътрешни тестове на системата (в среда на разработчика);
- изготвяне на детайлни сценарии за провеждане на приемателните тестове за етапи „Тестване“ и „Внедряване“.

Детайлно описание е посочено в точка График.

Обединение „Три-Ай“ ще предоставя на всеки две седмици информация на Възложителя за напредъка по разработката на портала, като срещите ще бъдат документирани, като се отбелязват основните въпроси, постигнати резултати, проблеми и взети решения.

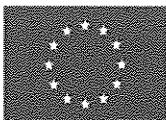
Функционални изисквания

Основни функционалности

Основните функционалности на новия Портал ще осигуряват прозрачност на процеса по нормотворчество и ще интегрират дигитални инструменти за провеждане на обществени консултации и за извършване на оценка на въздействието.

Платформата трябва да поддържа протокола по чл. 18, ал. 1. от Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, приета с ПМС № 3 от 9.01.2017 г., обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.2017 г., в сила от 1.03.2017 г.:

- Достъпът до платформата на длъжностните лица ще се извършва по реда на ЗЕИ.
- Платформата ще позволява подписване на документите с електронен подпис по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис и на цитираната наредба.

- Платформата ще предоставя програмни интерфейси за достъп до своите документи, както и за получаване на входящи номера и регистриране на заявления.
- Платформата ще съхранява информация за всяка процедура по обмен на електронни документи, включително с електронен времеви печат по глава III, раздел 6 от Регламент № (ЕС) 910/2014.

Информацията в платформата няма да подлежи на изтриване и модификация и интегритетът ѝ ще се защитава чрез криптографски методи.

Порталът ще има йерархични нива с начална страница, входна страница за всеки отделен модул и вътрешни страници. Подходяща е структура, при която има едно входно централно ниво, от преминава към няколко главни поднива, препращащи потребителя още “по-дълбоко” в уеб сайта.

Началната (входяща) страница на порталът е основният елемент в структурата и представлява своеобразен “център” на информацията в него.

Началната страница ще насочи вниманието на потребителя върху основните задачи и цели на портала, като съдържа препратки с кратък текст към основните и допълнителни модули.

Порталът за достъп до системата ще бъде имплементиран на платформата .net и конкретно с Microsoft имплементацията на шаблона за дизайн MVC (модел – изглед – контролер).

Основната функция на портала е да осигури достъп на потребителите до системата и да им представи в удобен визуален вид получените документи и съобщения.

Достъпът до портала ще е през защитен http канал. В портала ще има две основни зони. Първата зона ще съдържа страници, достъпни от анонимни посетители. Анонимни посетители се наричат посетители, които все още не са автентикирани пред системата и са непознати за нея. Тези страници са:

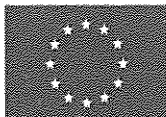
- Основната страница на портала
- Страница за регистрация
- Страница за автентикация на потребител чрез eID, КЕП, Facebook, twitter
- Страница за автентикация на потребител чрез избрани потребителско име и парола.

Втората зона на портала ще съдържа страници, достъпни единствено от потребители, които са се регистрирали, с активирани профили и са се автентикирали пред системата. Страниците от зоната за автентикирани потребители ще предоставят достъп до основните функционалности на портала.

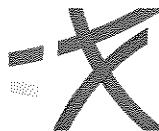
С цел централизиране на данните, обединяването им и оптимизиране на работата на Портала, ще са включени следните направления:

- **Досие на проекта на нормативен акт**

Досието ще предоставя възможност за проследяване на целия нормотворчески процес – планиране на ОВ, публикуване на законодателните/оперативните програми, извършване на ОВ, провеждане на обществени консултации (вкл. предварителни), осигуряване на обратна връзка към участниците.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Функционалността за осигуряване на досие на проекта на нормативен акт трябва ще позволява класификация на проектите на нормативни актове. Ще бъде изградена връзка към Системата за правна информация на Министерския съвет. Тази функционалност ще позволява да бъдат проследени частичната оценка на въздействието, законодателната/оперативната програма, предварителните обществени консултации, цялостната оценка на въздействието, проекта на нормативен акт, окончателната оценка на въздействието след обществените консултации и междуведомственото съгласуване, обратната връзка от обществените консултации и окончателния акт от системата за правна информация. Системата ще предоставя възможност за публикуване на законодателната/оперативната програма на Министерския съвет.

Обединение „Три-Ай“ ще реализира възможност за интеграция на инструмент при Режим на проследяване (track change) на промените като се генерира директно нов документ, който да визуализира новите промени.

Обединение „Три-Ай“ предлага примерен прототип за разработване на Досие на проекта на нормативен акт, който ще бъде детайлизиран в Етап Анализ на данните и изискванията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

[Handwritten signature]

Министерски съвет Портал за обществени консултации

Стратегически документи

Потребителски вход

Досие на проекта на нормативен акт/Планиране на ОВ

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Планиране на ОВ версия 1.pdf	26.1.2018 г. 16:56 ч.	Foxit Reader PDF Doc...	36 KB

Фигура 11 Планиране на ОВ

- Визуализирани са част от възможностите на инструмента за проследяване на промените

[Handwritten signature]

ОК Министерски съвет Портал за обществени консултации

Обществени консултации

Стратегически документи

Публикации

Новини

Днес обществото решава

Партньорство за открито управление

Стратегически документи

Потребителски вход

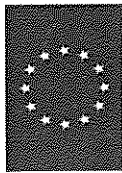
Досие на проекта на нормативен акт/публикуване на законодателни/оперативни програми

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Публикуване на законодателни-оперативни програми версия 1.pdf	26.1.2018 г. 18:16 ч.	Font Reader PDF Doc...	37 KB

Фигура 12 Публикуване на законодателни/оперативни програми

Визуализирани са част от възможностите на инструмента за проследяване на промените

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Handwritten signature

ОК Портал за обществени консултации

strategy.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-BG&categoryId=1&typeConsultation=1&typeCategory=0&docId=...

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

НАМЯЛО КЪРТА НА САЙТА КОНТАКТ

ПРЕГЛЕД

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Новини | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Стратегически документи

Потребителски вход

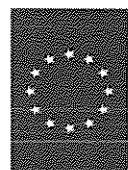
Досие на проекта на нормативен акт/Провеждане на обществени консултации

1. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ
1.1. Въведение:
1.2. Цели на консултацията:
1.3. Консултацията процес
1.4. Причини за срок, по-кратък от 30 дни:
1.5. Съответствие със Стандартите за провеждане на обществени консултации
1.6. Релевантни документи и нормативни актове:
2. Описание на предложението
3. Въпроси за обсъждане
4. Документи, съпътстващи обществената консултация

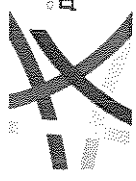
Фигура 13 Провеждане на обществени консултации

Handwritten signature

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Handwritten signature

ОП Портал за обществени съвети

← → ↻ 🔍

... ☆ ☆ ☆ 🔍 Търсене

НАЧЕЛО ЗАДАЧА СЕРВИС КОНТАКТ

ОП Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Новини | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Стратегически документи

Потребителски вход

Наименование	Сфера на действие	Целева група	Дата на откриване	Дата на приключване
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nulla sit amet vestibulum purus. Donec odio mauris, tempus non orci a, lacinia pretium erat (Активна)	Социална политика и заетост	Всички заинтересовани	26.01.2018 г.	27.02.2018 г.
Коментаря (0)				

- Приложение 1_.docx
- Приложение 2_.xlsx
- Приложение 3_.docx
- Приложение 4_.docx
- Приложение 5_.docx
- Приложение 6_.xlsx
- Приложение 7_.docx
- Приложение 8_.docx
- Приложение 9_.xlsx

Handwritten signature

Handwritten signature

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

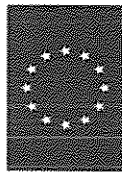

[Handwritten signature]

Фигура 14 Провеждане на обществени консултации

[Handwritten signature]

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Handwritten signature

ОП Портал за обществен консу

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Министерски съвет

Институция:		Нормативен акт:	стр. №1
За включване в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет за периода:		Дата:	
Контакт за въпроси:		телефон:	
1. Дефиниране на проблема:			
1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които оправдават нормативната промяна.			
1.2. Опишете какви са проблемите в приложението на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)			
1.3. Посочете дали са изготвени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?			

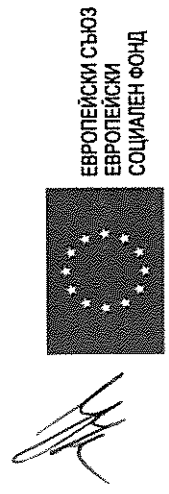
Потребителски вход

Затваряне и продължително напред

Handwritten signature

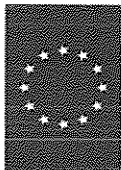
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Фигура 15 Частична оценка на въздействието

[Handwritten signature]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОК Портал за обществени консултации

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

18

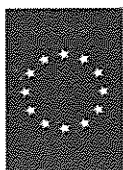
[Signature]

ОБЩЕСТВЕНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

[Signature]

[Signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Фигура 17 Частична оценка на въздействието

[Handwritten signature]

Портал за обществени консултации

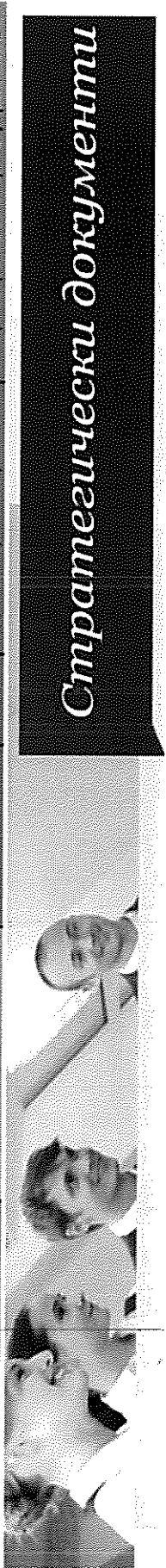
strategy.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-BS&categoryId=1&type&category=0&docType=...

начало карта на сайта контакт

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Новини | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Потребителски вход

Досие на проекта на нормативен акт/Настична оценка на въздействието

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО		стр. №4
Институция:	Нормативен акт:	
За включване в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет за периода:	Дата:	
Контакт за въпроси:	телефон:	
6. Ползи: Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.		
7. Потенциални рискове: Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.		

Запиши и
продължи
напред

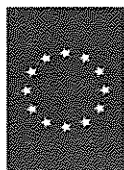
Фигура 18 Частична оценка на въздействието

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

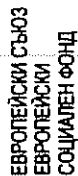
МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Стратегически документи

Потребители в ход

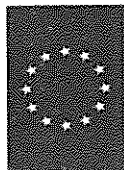
Досие на проекта на нормативен акт Частична оценка на въздействието

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО		стр. №5
Институция:	Нормативен акт:	
За включване в законодателна/ оперативна програма на Министерския съвет за периода:	Дата:	
Контакт за въпроси:	телефон:	
8. Административната тежест: ☐ Ще се повиши ☐ Ще се намали ☐ Няма ефект		
9. Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП): ☐ Актът засяга пряко МСП ☐ Актът не засяга МСП ☐ Няма ефект		

Запиши и
продължи
напред

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

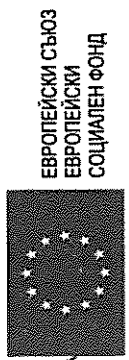

Фигура 19 Частична оценка на въздействието

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

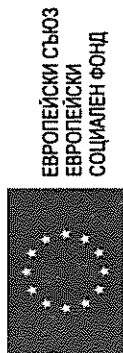

[Handwritten signature]

Фигура 20 Частична оценка на въздействието

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фигура 21 Частична оценка на въздействието

ОК Портал за обществени консултации X

← → ↺ ↻

strategy.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-BG&categoryid=1&typeConsultation=0&docId=...

начало карта на сайта контакт

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Новини | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Стратегически документи

Досие на проекта на нормативен акт/Цялостна оценка на въздействието

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Цялостна оценка на въздействието версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
Цялостна оценка на въздействието версия 1.pdf	26.1.2018 г. 18:22 ч.	Foxit Reader PDF Do...	40 KB

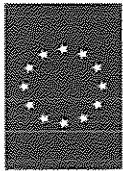
Потребителски вход

[Handwritten signature]

Фигура 22 Цялостна оценка на въздействието

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

[Handwritten signature]

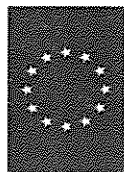
Стратегически документи

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Проект на нормативен акт версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
Проект на нормативен акт версия 1.pdf	27.1.2018 г. 13:37 ч.	Foxit Reader PDF Do...	80 KB

Фигура 23 Проект на нормативен акт

[Handwritten signature]

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И ПУБЛИЧНО УПРАВЛЕНИЕ

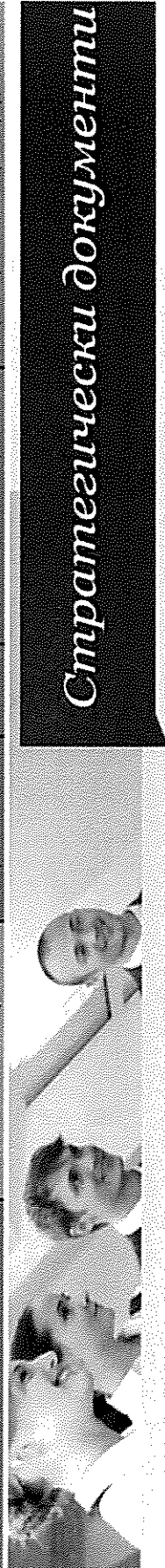

Handwritten signature

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
-----	-------------------	-----	----------

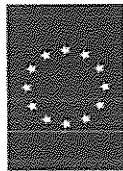
Окончателна оценка на въздействието версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
--	-----------------------	------------------------	-------

Фигура 24 Окончателна оценка на въздействието

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Handwritten signature

ОК Портал за обществени консултации

← → ↺ ↻

🔍 strategy.bg/StrategyDocuments/List.aspx?lang=bg-85&categoryId=18&typeConsultation=0&docId=...

... ☆ 🔍 Търсене

начало карта на сайта контакт f t

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Норми | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Стратегически документи

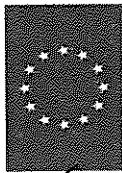
Потребителски вход

Досие на проекта на нормативен акт/Окончателен акт от системата за правна информация

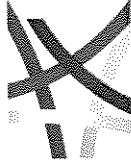
Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Окончателен акт от системата за правна информация версия финал.pdf	27.12.2018 г. 14:53 ч.	Font Reader PDF Doc	49 KB

Фигура 25 Окончателен акт от системата за правна информация

Handwritten signature

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

OK Портал за обществени консултации

strategy.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-BG&categoryId=1&type=Consultation&CategoryId=0&docId=...

Търсене

НАЧАЛО КАРТА НА САЙТА КОНТАКТ

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации

Стратегически документи

Публикации

Новини

Днес обществото решава

Партньорство за открито управление

Стратегически документи

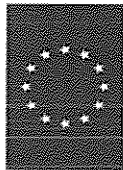
Потребителски вход

Досие на проекта на нормативен акт/Библиотека

Досие на проект на нормативен акт	Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието
Дата на откриване:	24.8.2016 г.
Целева група:	Всички заинтересовани
Сфера на действие:	Държавна администрация
Дата на приключване:	23.9.2016 г.
Виж	

Досие на проект на нормативен акт	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nulla sit amet vestibulum purus. Donec odio mauris, tempus non orci a, lacinia pretium erat
Дата на откриване:	26.01.2018 г.
Целева група:	Всички заинтересовани
Сфера на действие:	Социална политика и заетост
Дата на приключване:	27.02.2018 г.
Виж	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Фигура 26 Библиотека

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Норми | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Стратегически документи

Потребителски вход

Досие на проекта на нормативен акт/визбиотена

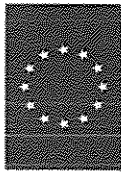
Досие на проект на нормативен акт	Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието
Дата на откриване:	24.8.2016 г.
Целева група:	Всички заинтересовани
Сфера на действие:	Държавна администрация
Дата на приключване:	23.9.2016 г.

Maecenas ornare pharetra dui. Proin at ipsum malesuada, vestibulum eros portitor, molestie nisi. Phasellus libero metus, finibus eget lacus vel, dictum vestibulum metus. Fusce in pharetra massa. Nullam laoreet pharetra libero et accumsan. Donec elementum elit a purus dignissim, vel condimentum arcu lobortis. Donec ac dolor vestibulum, pharetra lectus sed, viverra mi. Cras sit amet cursus tortor.

Aenean volutpat mollis convallis. Vestibulum suscipit vehicula efficitur. Nullam tristique, quam vel facilisis dignissim, neque neque dignissim mi. In eleifend nisi neque sit amet magna. Nunc cursus tellus at diam blandit, quis euismod sem dictum. Nulla vel lorem ipsum. Maecenas interdum scelerisque tellus, sed finibus nisi vulputate in. Suspendisse dictum finibus lacinia. Nunc imperdiet felis erat. Integer ut sagittis quam, vel semper est. Aliquam rhoncus erat quis imperdiet aliquam.

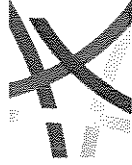
Donec dictum tempor metus et consequat. Cras et mauris laculis, pellentesque diam vel, hendrerit elit. Ut ut metus porta, lobortis diam mollis, fringilla libero. Praesent consequat nisi quis malesuada aliquam. Donec dapibus facilisis hendrerit. Morbi vestibulum, leo ac bibendum egetas, urna nisi pellentesque nisi, quis rhoncus urna nisi eu elit. Cras faucibus ornare sapien, non interdum turpis euismod ac. Nam cursus odio a nulla sodales convalis. Quisque congue portitor aliquet. Nulla metus turpis, venenatis vitae erat in, sodales faucibus urna. Vestibulum pulvinar mi id scelerisque venenatis. Aenean eleifend mi at augue lacinia tempus.

Име	Дата на създаване	Вид	Големина
Проект на нормативен акт версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
Цялостна оценка на въздействието версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
Окончателна оценка на въздействието версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:36 ч.	Foxit Reader PDF Do...	43 KB
Окончателен акт от системата за правна информация версия финал.pdf	27.1.2018 г. 14:53 ч.	Foxit Reader PDF Do...	49 KB
Справка за отразяване на предложенията от проведените обществени консултации.pdf	27.1.2018 г. 14:53 ч.	Foxit Reader PDF Do...	49 KB

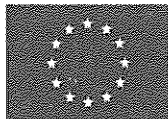

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Фигура 27 Библиотека

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА СЪДЕБАТА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- **Извършване на оценка на въздействието**

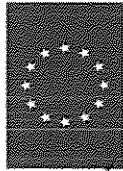
В Портала ще бъде създаден дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието, включващ следните елементи - калкулатор на административната тежест, мултикритериен анализ, анализ на разходи/ползи, различни образци и формуляри за частична и цялостна оценка и др. В Портала ще бъдат интегрирани по интерактивен начин и ръководства за извършване на оценка на въздействието. Обединение „Три-Ай“ ще предостави решение за създаване на Библиотека с извършени оценки. Тя ще бъде разделена на подсекции и да се предвиди предоставяне на Еталони (Bench mark) критерии за сравнение с други добри практики. Библиотеката ще има възможност за поддръжка и управление на съдържанието.

Обединение „Три-Ай“ ще предвиди възможност за пренасочване на всяка консултация към всички заинтересовани страни.

Порталът ще предоставя възможност за пренасочване и към ресурсни източници на данни като НСИ, страници на други органи и НПО, регистри и Портала за отворени данни.

Обединение „Три-Ай“ ще разработи функционалност за използване на дигитализирани и интерактивни електронни формуляри и инструментите за оценка.

Обединение „Три-Ай“ предлага примерен прототип за разработване на дигиталния инструмент за извършване на оценка на въздействието, който ще бъде детайлизиран в Етап Анализ на данните и изискванията.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

[Handwritten signature]

ОП Портал за обществени консултации

← → ↺ ↻

stgatedu.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-163&categoryid=1&type=Consultations&123456789

Начало Карты на сайта Контакт

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Новини | Днес обществото решава | Партньорство за открито управление

Днес обществото решава

Дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието

Потребителски вход

Калкулатор на административната тежест

Мултикриптерен анализ

Анализ на разходи/ползи

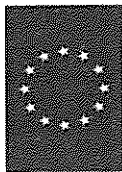
Образци и формуляри за частична и цялостна оценка

Ръководства за извършване на оценка на въздействието

Библиотека

Фигура 28 Начална страница на управлението

[Handwritten signature]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Портал за обществени консултации

stategy.bg/StrategicDocuments/List.aspx?lang=bg-BG&categoryid=1&typeCategory=0&docType=...

Търсене

издание карта на сайта контакт

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации Стратегически документи Публикации Новини Днес обществото решава Партньорство за открито управление

Днес обществото решава

Потребителски вход

Дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието/Калкулатор на административната тежест

При оценката на въздействието задължително се изчислява административният товар (вж. формулярите).
Административният товар са разходите, наложени върху бизнеса, когато се спазват информационните задължения,
произлизащи от правителствена разпоредба. Използвайте този калкулатор, за да оцените административния товар за всяка
опция, която се разглежда в оценката на въздействието.
За повече информация вижте: Как да оценяваме разходите?

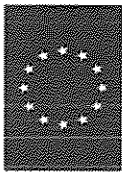
Име на административна тежест: *

Брой дейности: *

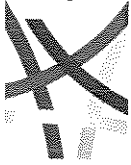
* - задължителни полета

Указания
> Ръководство за извършване на оценка на въздействието
> Стандарти за обществени консултации

87

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фигура 29 Калкулатор на административната тежест

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПРЕДЕЛЯЩА ПРОГРАМА
ДОВОРО УПРАВЛЕНИЕ

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации | Стратегически документи | Публикации | Днес обществото решава | Портал за отворено управление

Днес обществото решава

Потребителски център

Дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието/калкулатор на административната тежест

При оценката на въздействието задължително се изчислява административният товар. (Виж [Формуляри](#)).

Административният товар са разходите, наложени върху бизнес, когато се създават информационните задължения, произтичащи от правителствена разпоредба. Използвайте този калкулатор, за да оцените административния товар за всяка опция, която се разглежда в оценката на въздействието.

За повече информация вижте как да оценявате въздействието.

Име на дейност:

Общ административен товар

Брой часове, необходими за извършването на дейността:

Средна месечна работна заплата на човека, който трябва да извърши дейността:

Брой на фирмите, които трябва да извършат дейността:

Брой пътници на година, които бизнесът трябва да извърши дейността:

Име на дейност:

Общ административен товар

Брой часове, необходими за извършването на дейността:

Средна месечна работна заплата на човека, който трябва да извърши дейността:

Брой на фирмите, които трябва да извършат дейността:

Брой пътници на година, които бизнесът трябва да извърши дейността:

Назва:

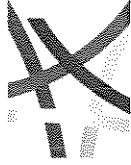
* - задължителни полета

Указания:
> Ръководство за извършване на оценка на въздействието
> Стандарти за обществени консултации

89

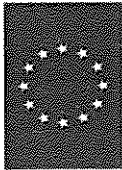

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фигура 30 Калкулатор на административната тежест

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Портал за обществени консултации

Днес обществото решава

Потребителски вход

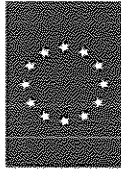
Дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието/Мултикритериен анализ

Критерий	Описание	Наименование/Идентификатор	Тегло	(+3) – голям отрицателен ефект (въздействие)	(-3) – среден отрицателен ефект (въздействие)	(-2) – малък отрицателен ефект (въздействие)	(0) – няма изразен ефект (въздействие)	(+1) – малък положителен ефект (въздействие)	(+2) – среден положителен ефект (въздействие)	(+3) – голям положителен ефект (въздействие)
K1										
K2										
K3										
K4										
K5										
K6										
K7										
K8										
K9										
K10										
K11										
K12										
K13										
K14										
K15										
K16										
K17										
K18										
K19										
K20										
K21										
K22										
K23										
K24										
K25										
K26										
K27										
K28										
K29										
K30										
K31										
K32										
K33										
K34										
K35										
K36										
K37										
K38										
K39										
K40										
K41										
K42										
K43										
K44										
K45										
K46										
K47										
K48										
K49										
K50										
K51										
K52										
K53										
K54										
K55										
K56										
K57										
K58										
K59										
K60										
K61										
K62										
K63										
K64										
K65										
K66										
K67										
K68										
K69										
K70										
K71										
K72										
K73										
K74										
K75										
K76										
K77										
K78										
K79										
K80										
K81										
K82										
K83										
K84										
K85										
K86										
K87										
K88										
K89										
K90										
K91										
K92										
K93										
K94										
K95										
K96										
K97										
K98										
K99										
K100										

Критерий	Описание	Наименование/Идентификатор	Тегло	(+3) – голям отрицателен ефект (въздействие)	(-3) – среден отрицателен ефект (въздействие)	(-2) – малък отрицателен ефект (въздействие)	(0) – няма изразен ефект (въздействие)	(+1) – малък положителен ефект (въздействие)	(+2) – среден положителен ефект (въздействие)	(+3) – голям положителен ефект (въздействие)
K1										
K2										
K3										
K4										
K5										
K6										
K7										
K8										
K9										
K10										
K11										
K12										
K13										
K14										
K15										
K16										
K17										
K18										
K19										
K20										
K21										
K22										
K23										
K24										
K25										
K26										
K27										
K28										
K29										
K30										
K31										
K32										
K33										
K34										
K35										
K36										
K37										
K38										
K39										
K40										
K41										
K42										
K43										
K44										
K45										
K46										
K47										
K48										
K49										
K50										
K51										
K52										
K53										
K54										
K55										
K56										
K57										
K58										
K59										
K60										
K61										
K62										
K63										
K64										
K65										
K66										
K67										
K68										
K69										
K70										
K71										
K72										
K73										
K74										
K75										
K76										
K77										
K78										
K79										
K80										
K81										
K82										
K83										
K84										
K85										
K86										
K87										
K88										
K89										
K90										
K91										
K92										
K93										
K94										
K95										
K96										
K97										
K98										
K99										
K100										

Критерий	Тегло %	Наименование/Идентификатор	Результат	Претендент результат	Наименование/Идентификатор	Результат	Претендент результат
K1							
K2							
K3							
K4							
K5							
K6							
Общо							

[Handwritten signature]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

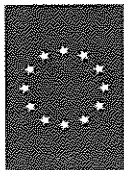
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

[Handwritten signature]

Фигура 31 Мултикритериен анализ

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

OK Портал за обществени консултации

stratery.bg/StrategicDocuments/Idat.aspx?lang=bg_VG&categoryId=18&type=Consultation%20Documents

... ☆ Q Търсене

НОВО СЪРТА НА САЙТА КОНТАКТ

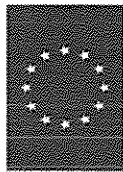

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

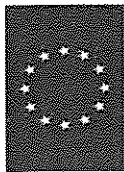
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Фигура 32 Анализ разходи по реги

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОК Портал за обществени консултации

strategy/bg/StrategyDocuments/List.aspx?lang=bg-BG&categoryId=1&futureConsultation=1&futureCategory=0&doc=1

намери карта на сайта контакт

Министерски съвет
Портал за обществени консултации

Обществени консултации

Стратегически документи

Публикации

Новини

Днес общественото решава

Партньорство за открито управление

Днес общественото решава

Потребителски вход

Дигитален инструмент за извършване на оценка на въздействието/Библиотека

Съдържание

Подсценция 1

Подсценция 2

Подсценция ...

Подсценция n

Добави: Еталони (Benchmark) критерии за сравнение

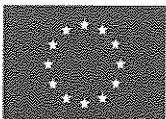
Указания

> Ръководство за извършване на оценка на въздействието

> Стандарти за обществени консултации

Назад

Фигура 33 Библиотека

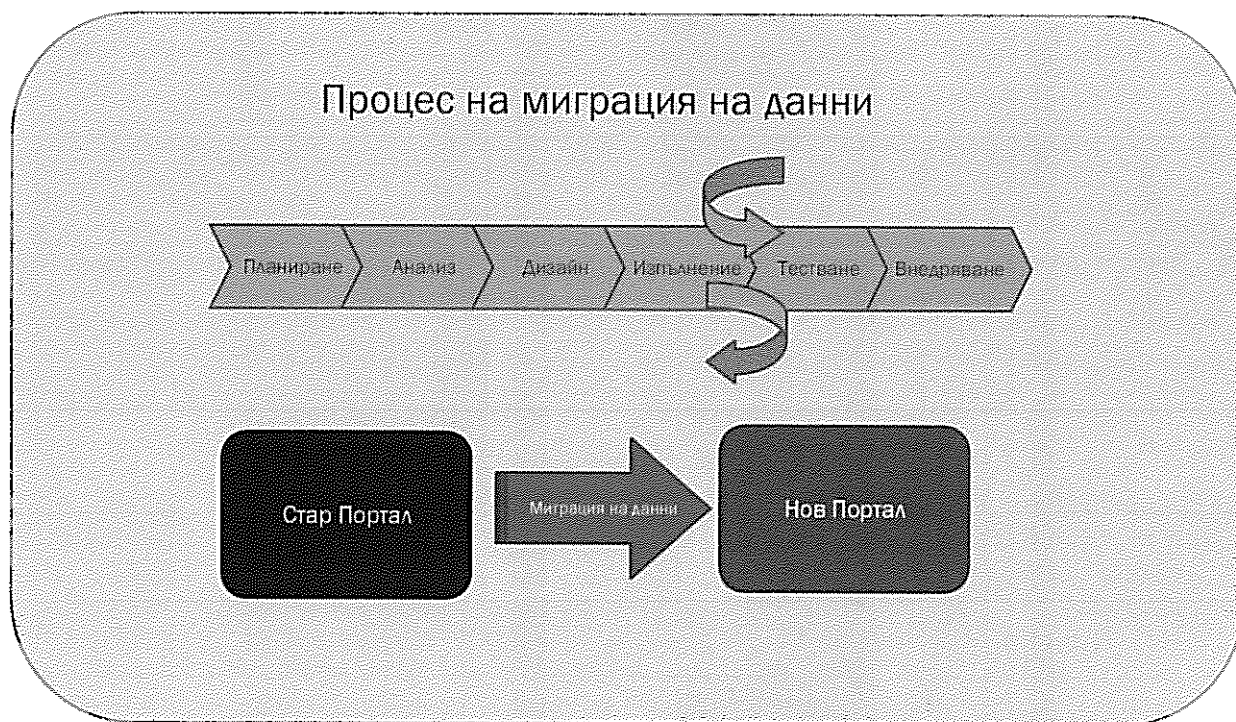

Обединение „Три-Ай“ ще предостави решение за миграция на данните от стария Портал, както и на всички коментари от 2008 г. Ще предвиди и функционалност за търсене във вече приключили обществени консултации и коментари към тях.

Миграцията на данни е решаваща операция. За нейния успех се следват следните принципи при реализацията:

- Здрава и устойчива - управлява всички аспекти на извличането на данни, преобразуване, изчистване, валидирането и зареждане;
- Бързо изпълнение и многократна използваемост
- Възстановима
- Проследима и нагаждаща се – следене на индикаторите на миграцията по време на изпълнението ѝ и съгласуване на завършения процес

Графичният процес на миграция на данните от стария Портал към новата система е показан на фигурата:

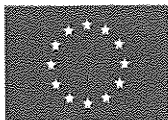

Фигура 34 Процес на миграция на данни

Миграцията на данни може да се разглежда като един подпроект и като такъв процесът по миграцията на данни включва следните стъпки:

- Планиране

Извършва се планиране на процеса на миграцията, определя се техническата архитектура, дефинират се тестовите процеси. Определят се функционални и нефункционални изисквания, стратегия и се изготвя план на миграцията на данни. Определят се заинтересованите страни, определят се изпълнителите и техните роли.

○ Анализ

По време на тази фаза се оценяват съществуващите данни – идентифицират се и се изследват системите и данните, от които ще се мигрира, в контекста на бизнес процесите, които се обслужват и съобразно изискванията на новата система, които на този етап са вече зададени. Изследва се наличието на всички необходими данни, както и необходимостта от консолидация на данни, където е необходимо. Извършва се почистване на данните и се определят филтри. Финализирането на тази фаза е свързано с еднозначното определяне на данните от източника, необходими и достатъчни за попълване в целевата система. Идентифицирано е наличието на пълния набор данни. Данните са категоризирани. Определят се предпоставките

○ Дизайн

Дефинират се средствата, които ще бъдат използвани за извършване на миграцията. Определя се съответствието на правилата за миграция. Проектира се цялостния процес на миграция. Определят се списъци с контролни точки за контрол на данните. Проектират се средствата за възстановяване на данните при неуспешна миграция.

○ Изпълнение

Извършва се пробна миграция за малък пакет данни (пилотна миграция). Извършват се unit тестове (технически и функционални) на мигрираните данни. Разрешават се възникнали проблеми. Този етап се повтаря според плана няколко пъти до пълното и успешно мигриране на целия набор данни и успешната им проверка

○ Тестване

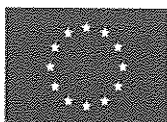
Изпълнява се един планиран миграционен цикъл. Проверяват се резултатите и се решават възникналите проблеми докато се достигне до успешно мигриране на целия обем данни и успешни технически и функционални тестове за проверка на резултата

○ Внедряване

Процесът приключва с осигуряването на финализирането на почистването на данните, цялостно тестване на резултата, пълно зареждане на данните, одит на данните в съществуващата и новата системи и подписване на формалните документи за приключване на миграцията

● Провеждане на обществени консултации

Порталът ще осигурява обезпечаване при публикуването на проекти на нормативни актове и/или по свободни теми извън проектите на документите по категории с децентрализиран достъп. Ще бъде предложено решение за интегриране на онлайн формуляр на консултационен документ, с необходимите реквизити. Ще бъде възможно провеждането на консултации при извършване на ОВ и такива на проекти на нормативни актове. Обединение „Три-Ай“ ще предостави възможност за въвеждане на мотивите за провеждане на консултации, със срок по-кратък от 30 дни, като те ще се визуализират по подходящ начин и ще се публикува обратна връзка към заинтересованите страни. Ще се предостави функционалност Календар, който ще следи за срока при качване на документи. Обществени

консултации със дата, предшестваща текущата не следва да са възможни. Ще се предвидят роли, на които ще се предоставят права за промяна на срока, т.е. когато срокът е по-малък от 14 или 30 дни, ще са задължени да въвеждат мотивировка за по-краткия срок. Ще се изгради функционалност за рор up съобщения при промяна на срока.

Порталът ще има възможност за идентифициране на заинтересовани страни и включването им в списъци за активно търсене на мнение. Идентифицирането на потребителите ще се извършва чрез eID, квалифициран електронен подпис, Facebook, twitter или потребителско име и парола. Ще се предвиди функционалност за одобряване на потребителския достъп на Портала, от конкретна роля със зададени права.

Обществените консултации ще се осъществяват чрез удобен потребителски интерфейс, който да позволява визуализиране на нормативния акт в браузър и автоматично отнасяне на коментари по конкретни текстове.

Системата ще позволява изготвянето на отговори по направените предложения в рамките на консултацията и на генериране на справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения, която ще бъде приложена към официалната документация на нормативния акт. Системата ще води статистика за приетите и неприетите коментари, с възможност за справка по администрации, както и да генерира справки във формат csv, които да се прехвърлят автоматично към Портала за отворени данни с цел справки.

Функционалностите по отношение на обществените консултации ще са отчетливо разграничени между администрацията на централни органи и местната администрация.

- **Публикуване на стратегически документи**

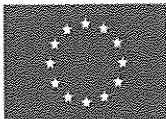
На Портала ще може да се публикуват стратегическите документи, приети от Народното събрание и/или от Министерския съвет, както и стратегическата рамка на областно и общинско ниво. Функционалностите ще позволяват да се изготвят справки за период от време, за броя и видовете стратегически документи, действали към тези периоди от време, както и други справки инициализирани от Възложителя по време на бизнес анализа от страна на обединение „Три-Ай“.

- **Инструмент за предложения за усъвършенстване на законодателството**

Порталът ще дава възможност за изготвяне на предложения за усъвършенстване на законодателството по актове, които не са подложени на обществени консултации. Ще се предвиди възможност предложението да бъде адресирано до конкретните органи, овластени да издадат нормативния акт, или до Министерския съвет. Предложенията ще се правят чрез електронна идентификация (eID) или квалифициран електронен подпис (КЕП) от заинтересованите страни през потребителския интерфейс.

- **Партньорство за открито управление**

На Портала ще има и модул, който ще включва основната информация по участието на България в глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“. В него ще се включи възможност за проследяване на изпълнението на ангажиментите и поддържане на актуална информация за инициативата и българското участие, органите, които управляват процесите в страната, изготвените до момента планове, доклади за самооценка и доклади на

независимите изследователи. Предложението ще обхваща и реализира основните елементи на процесите по създаване и приемане на планове и отчетите към тях.

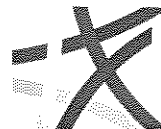
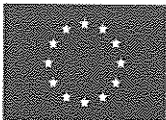
Ще се създаде отделна роля за администриране на тази секция, която да може да се възлага на различни администратори/модератори.

В тази секция ще има самостоятелно поле за информация за контактите на отговорните лица за инициативата от българска страна.

- **Интерактивни и дигитализирани инструменти**, които трябва да се ползват при управление на съдържанието на Портала;
- **Профил на неправителствените организации** – Възможност за създаване на групов профил на организация, с възможности за преглед и изпращане на коментари от всеки участник в организацията. Създаването и одобрението на груповият профил ще може да се извършва от администраторския интерфейс на Портала, а като резултат в потребителския интерфейс ще се създаде възможност да преглед и изпращане на всички коментари към заинтересованите лица;
- **Библиотека за съхранение на оценки на въздействието**. В нея ще са обособени подсекции от информация и ще има сравнение с определени Еталони (Bench marks);
- **Идентифициране на заинтересованите страни** чрез eID, квалифициран електронен подпис, Facebook, Twitter;
- **Създаване на профили** за всички 28 областни администрации с децентрализиран достъп в административната част на Портала;
- При администриране на предложенията ще се предвиди **календар**, следящ за началния и крайният срок на провеждане на обществената консултация;
- **Групиране на политиките по категории**. Възложителят ще предостави детайлна информация за исканите категории;
- **Създаване на банер към Портала**;
- **Интегриран инструмент при Режим на промени** – Ще осигурява възможност за директно генериране на нов документ с отразените промени;

Наред с описаните по-горе направления на Портала трябва да бъдат изградени и следните функционалности:

- генериране и провеждане на анкети;
- нотификационна система за уведомяване на основни събития;
- раздел, в който се вписват физическите и юридическите лица, на които е възложено от държавата или общините да изработят проектите на нормативни актове, оценки на въздействието, както и размера на възнаграждението им (съгласно ЗНА, обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г.);
- генериране на автоматични статуси във фейсбук;
- регистрация на потребителите включително чрез електронна идентификация, съгласно Закона за електронната идентификация и в координация с Министерството на вътрешните работи;
- отделна автентикация на потребители с акаунти от социалните мрежи като Facebook и Twitter;

- поддържане на профили на потребителите, от които ще е видно от кои категории е заинтересован потребителя, в кои консултации е участвал и какви коментари и предложения е направил, групиране на заинтересованите страни по интереси/категории;
- Интеграция с Портала за консултативните съвети относно най-малко интерактивност на информацията и категориите политики;
- Общо потребителско име и парола за Портала за консултативните съвети и Портала за обществени консултации;
- Библиотека с документи;
- приложно-програмен интерфейс на Портала;
- генериране данни в отворен машинночетим формат, генерирани визуализации на статистики за уеб-сайта и съдържанието;
- генериране на справки за брой консултации по политики, по институции, с/без намален срок, видове нормативни актове, съответствие с елементи на стандартите за провеждане на обществени консултации, за конкретен период и др.
- включване на бърз достъп до филтрирана информация чрез тагове; експорт на наборите от данни към Портала за отворени данни;
- responsive дизайн на Портала, оптимизиран за устройства с touchscreen;
- автоматичен електронен бюлетин;

С оглед на бъдещо интегриране на други системи, системата ще поддържа уеб базиран приложен интерфейс (API) за пълнотекстово търсене в хранилището от документи, както и програмен интерфейс за добавяне на документи към това хранилище. Хранилището ще бъде разработено като отделен модул, с който публичната част да бъде интегрирана.

Порталът ще предоставя и функционалност за трансформиране на изменителни разпоредби и консолидирана оригинална версия на нормативен акт, в консолидирана изменена версия. Тази функционалност ще бъде поддържана задължително като обратна операция на генерирането на изменителни разпоредби и с оптимална прецизност да трансформира изменителни разпоредби, съставени по традиционния начин.

Ще се предостави решение за извършване на пълна миграция на данните от съществуващия Портал за обществени консултации към новия, като се запазят и всички коментари от минали обществени консултации по проекти на нормативни актове и стратегически документи.

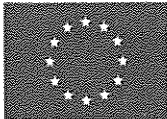
Ще изготвени и наръчници, с описаните функционалности на Портала, за модератори и администратори.

Ще се предостави решение за експертно осигуряване на процесите по провеждане на дигитални консултации, тъй като трябва да бъде проведено обучение за работа с Портала за модераторите в държавните институции.

Предложение за допълнителни функционалности

Обединение „Три-Ай“ предлага следните допълнителни функционалности, които не водят до промяна на минималните изисквания на системата, описани в техническата спецификация:

- **Функционалност за Електронно връчване на документи**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Силни страни:

- Удостоверяване на време на изпращане на документи и съобщения от изпращача
- Удостоверяване на време на получаване на документи и съобщения от получателя
- Сигурност и защитеност на комуникацията
- Доказателствена тежест на комуникацията
- Гаранция за автентичност на обменените документи

Удостоверяване на времето на изпращане и получаване на документ/съобщение (Електронни времеви печати)

Удостоверяването на времето на изпращане и получаване на документа/съобщението се извършва, като се ползва услуга за удостоверяване на време. Удостоверението за време (Електронен времеви печат по Регламент (ЕС) № 910/2014) е електронна квитанция, която удостоверява съдържанието на електронен документ към даден момент. Практическата полза е възможността да се докаже пред съд или друго физическо или юридическо лице, че някакъв блок информация е съществувал преди някаква дата, час, минути и секунди.

Относно правната сила на електронните времеви печати съгласно Регламента:

Член 41

Правна сила на електронните времеви печати

1. Правната сила и допустимостта на електронния времеви печат като доказателство в съдебни производства не могат да бъдат оспорени единствено на основание, че той е в електронна форма или че не отговаря на изискванията за квалифициран електронен времеви печат.

2. Квалифицираният електронен времеви печат се ползва от презумпцията за точност на указаните от него дата и час и за цялост на данните, с които са обвързани датата и часът.

3. Квалифицираният електронен времеви печат, издаден в една държава членка, се признава за квалифициран електронен времеви печат във всички държави членки.

Услуги за електронна препоръчана поща

Системата за електронно връчване е услуга за електронна препоръчана поща по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014. Относно правната сила на услугите за електронна препоръчана поща съгласно Регламента:

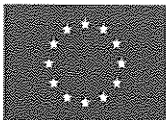
Член 43

Правна сила на услугите за електронна препоръчана поща

1. Правната сила и допустимостта на данните, изпращани и получавани чрез използване на услуги за електронна препоръчана поща, не могат да бъдат оспорени като доказателство в съдебни производства единствено на основание, че са в електронна форма или че не отговарят на изискванията за квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща.

2. Данните, изпращани и получавани чрез използване на услуги за електронна препоръчана поща, се ползват от презумпцията за цялост на данните, за изпращане на тези данни от

идентифицирания изпращач, тяхното получаване от идентифицирания получател и за точност на указанияте чрез квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща дата и час на изпращане и получаване на данните.

- **Функционалност за Валидиране на Е-Документ**

Валидирането на електронен документ представлява процес на проверка на сертификационната верига спрямо наличните от системата списък доверени издатели на сертификати (Trusted Roots) и визуализиране информация за резултата от проверката за издателя. Валидирането включва и проверка за интегритета на подписания електронен документ и визуализиране на резултата от проверката.

- **Функционалност за Валидиране на Удостоверение за Време**

Необходима предпоставка е наличието на електронен документ, който е електронно подписан с квалифициран електронен подпис с генериран към него времеви печат.

Валидиране на удостоверението за време спрямо електронния документ към който е издадено, представлява процес на сравнение на хеш на електронния документ и подписаният хеш на документ от удостоверението за време. Необходимо е двата хеша да съвпадат за да има успешно валидиране. Валидирането на удостоверението на време включва и процес на валидиране на електронния подпис на издателя на удостоверението за време.

- **Функционалност за Валидиране на еИД**

Валидирането на електронна идентичност е процес на автоматизирана проверка на валидността на издадено удостоверение за електронна идентичност. В резултат от проверката може да имаме:

Индикация за валидна електронна идентичност – налице е валидно издадено удостоверение за електронна идентичност.

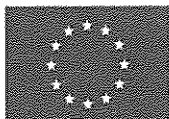
Индикация за невалидна електронна идентичност – налице е невалидно удостоверение за електронна идентичност (поради изтекъл срок, прекратено или друга причина).

За да валидира електронна идентичност, потребителят трябва да има издадена електронна идентичност. Проверката за валидност се прави спрямо регистъра на електронните идентичности.

Нефункционални изисквания

Авторски права

Всички авторски и сродни права върху произведения, обект на закрила на Закона за авторското право и сродните му права, включително, но не само, компютърните програми, техният изходен програмен код, структурата и дизайнът на интерфейсите и базите данни, чието разработване е включено в предмета на поръчката, възникват за Възложителя в пълен обем, без ограничения в използването, изменението и разпространението им, и

представляват произведения създадени по поръчка на Възложителя, съгласно чл. 42, ал. 1 от Закона за авторското право и сродните му права;

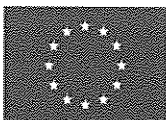
Изходен код

Всички компютърни програми, които ще се разработват за реализиране на Системата ще отговарят на критериите и изискванията за софтуер с отворен код;

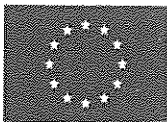
- GPL (General Public License) 3.0
- LGPL (Lesser General Public License)
- AGPL (Affero General Public License)
- Apache License 2.0
- New BSD license
- MIT License
- Mozilla Public License 2.0
- Изходният код (Source Code), както и цялата техническа документация, ще бъде бъдат публично достъпни онлайн като Софтуер с отворен код от първия ден на разработка, чрез използване на система за контрол на версиите и хранилището по чл. 7в, т.18 от ЗЕУ;
- Ще бъде предвидено използването на Система за контрол на версиите и цялата информация за главното копие на хранилището, прието за оригинален и централен източник на съдържанието, ще бъде достъпна публично, онлайн, в реално време.

Системна и приложна архитектура

- Бизнес процесите ще бъдат проектирани колкото се може по-независимо, с цел по-лесно изграждане, разширяване и обслужване. Системата ще е максимално параметризирана и ще позволява настройка и промяна на параметрите през служебен (администраторски) и потребителски интерфейс;
- Ще бъде реализирана функционалност за текущ мониторинг, анализ и контрол на изпълнението на бизнес процесите в Системата;
- При разработката, тестването и внедряването на Системата обединение „Три-Ай“ ще прилага наложени се архитектурни (SOA, MVC или еквивалентни) модели и дизайн-шаблони, както и принципите на обектно ориентирания подход за разработка на софтуерни приложения;
- Системата ще бъде реализирана със софтуерна архитектура ориентирана към услуги - Service Oriented Architecture (SOA);
- Взаимодействията между отделните секции в Системата и интеграциите с външни информационни системи ще се реализират и опишат под формата на уеб-услуги (Web Services), които ще са достъпни за ползване от други системи в държавната администрация. За всеки от отделните модули/функционалности на Системата ще се реализират и опишат приложни програмни интерфейси – Application Programming Interfaces (API). Приложните програмни интерфейси ще са достъпни и за интеграция на нови модули и други вътрешни или външни системи;
- Приложните програмни интерфейси и информационните обекти задължително ще поддържат атрибут за версия;
- Версията на програмните интерфейси, представени чрез уеб-услуги, ще поддържат версията по един или няколко от следните начини:
 - Като част от URL-а

- Като GET параметър
- Като HTTP header (Асепт или друг)
- За всеки отделен приложен програмен интерфейс ще бъде разработен софтуерен комплект за интеграция (SDK) на поне две от популярните развойни платформи (.NET, Java, PHP);
- Системата ще осигурява възможности за разширяване, резервиране и балансиране на натоварването между множество инстанции на сървъри с еднаква роля;
- При разработването на Системата ще се предвидят възможни промени, продиктувани от непрекъснато променящата се нормативна, бизнес и технологична среда. Информационната система ще бъде разработена като гъвкава и лесно адаптивна, която отчита законодателни, административни, структурни или организационни промени, водещи до промени в работните процеси;
- Обединение „Три-Ай“ ще осигури механизми за реализиране на бъдещи промени в Системата без промяна на съществуващия програмен код. Когато това не е възможно, времето за промяна, компилиране и пускане в експлоатация ще е сведено до минимум. Бъдещото развитие на Системата ще се налага във връзка с промени в правната рамка, промени в модела на работа на потребителите, промени във външни системи, интегрирани със Системата, отстраняване на констатирани проблеми и т.н. Такива промени ще се извършват през целия период на експлоатация на системата, включително по време и гаранционния период;
- Архитектурата на Системата и всички софтуерни компоненти (системни и приложни) ще бъдат така подбрани и/или разработени, че да осигуряват работоспособност и отказоустойчивост на системата, както и недискриминационно инсталиране (без различни условия за инсталиране върху физическа и виртуална среда) и опериране в продуктивен режим, върху виртуална инфраструктура, съответно върху Държавния Хибриден Частен Облак (ДХЧО) или на предоставен от МС техен сървър, на който ще се качи;
- Ако Възложителят не разполага с необходимата хардуерна инфраструктура, част или всички компоненти на Системата ще бъдат разположени върху Държавния Хибриден Частен Облак като среда за функциониране на информационната система;
- Обединение „Три-Ай“ ще поръча, подготви, инсталира и конфигурира като минимум следните среди за Системата: тестова, стейджинг, продуктивна;
- Системата ще бъде разгърната върху съответните среди (тестова за вътрешни нужди, тестова за външни нужди, стейджинг и продуктивна);
- Тестовата среда за външни нужди ще бъде създадена и поддържана като "Sandbox", така че да е достъпна за използване и извършване на интеграционни тестове от разработчици на информационни системи, включително и такива изпълняващи дейности за други администрации или бизнеса, с цел по-лесно и устойчиво интегриране на съществуващи и бъдещи информационни системи. Тестовата среда за външни нужди ще е напълно отделна от останалите среди, и нейното използване няма да влияе по никакъв начин на нормалната работа на останалите среди или да създава, каквито и да било рискове за информационната сигурност и защитата на личните данни;
- Мрежата на държавната администрация (ЕЕСМ) ще бъде използвана като основна комуникационна среда и като основен доставчик на защитен Интернет капацитет (Clean Pipe) – изискванията на софтуерните компоненти по отношение на използвани

комуникационни протоколи, ТСП портове и пр. трябва да бъдат детайлно документирани от обединение „Три-Ай“, за да се осигури максимална защита от хакерски атаки и външни прониквания, чрез прилагане на подходящи политики за мрежова и информационна сигурност от Възложителя в инфраструктурата на Държавния Хибриден Частен Облак и ЕЕСМ;

Добрите практики, които обединение „Три-Ай“ ще прилага по отношение на всеки аспект от системната и приложната архитектура на Системата са описани в точка МЕТОДОЛОГИЯ ЗА СОФТУЕРНА РАЗРАБОТКА.

- За търсене ще се използват системи за пълнотекстово търсене (напр. Solr, ElasticSearch). Няма да се използването на индекси за пълнотекстово търсене в СУБД;
- Системата ще бъде разработена така, че да позволява използването ѝ от много различни институции (т.нар. multitенансу), като за използване от нова институция няма да изисква нова инсталация, ако е приложимо;
- Ще бъде създаден административен интерфейс, чрез който да може да бъде извършвана конфигурацията на софтуера;
- Всеки обект в системата ще има уникален идентификатор;
- Записите в Портала няма да подлежат на изтриване или промяна, а всяко изтриване или промяна ще представлява нов запис.

Повторно използване (преизползване) на ресурси и готови разработки

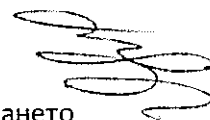
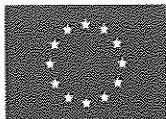
Във връзка със създаването на Портала, обединение „Три-Ай“ максимално ще преизползва налични публично-достъпни инструменти, библиотеки и платформи с отворен код.

За реализацията на системата ще се използват в максимална степен софтуерни библиотеки и продукти с отворен код.

- Подход за избор на отворени имплементации и продукти
 - Front End - Single Page Application with Aurelia.
 - Administration - Single Page Application with Aurelia.
 - Server/Back End - ASP.NET Web API + Entity Framework and Microsoft SQL
- Подход за работа с външните софтуерни ресурси

При използването на свободни имплементации на софтуерни библиотеки ще се организира копие (fork) на съответното хранилище в общото хранилище за проекти/поръчки с отворен код, финансирани с публични средства в България. Използващите свободните библиотеки компоненти ще се задават за "upstream repo" хранилищата в областта governmentbg, като задължително се реферира използваната версия/commit identifier.

Когато се налага промяна в изходния код на използван софтуерен компонент, промените трябва ще се извършват във fork хранилището на governmentbg в съответствие с изискванията на основния проект. Обединение „Три-Ай“ ще извърши необходимите действия за включване на направените промени в основния поръчка чрез "pull requests" и извършване

на необходимите изисквания от разработчиците на основния поръчка промени до приемането им. Тези дейности ще бъдат извършвани по време на целия проект.

Изграждане и поддръжка на множество среди

Обединение „Три-Ай“ ще изгради и поддържа минимум следните логически разделени среди:

Среда	Описание
Development	чрез Development средата се осигурява работата по разработката, усъвършенстването и развитието на Системата. В тази среда са налични и допълнителните софтуерни системи и инсталации, необходими за управление на разработката – continuous integration средства, системи за автоматизирано тестване и др.
Staging	чрез Staging средата се извършват тестове, преди разгръщане на нова версия от Development средата върху Production средата. В нея се извършват всички интеграционни тестове, както и тестовете за натоварване.
Sandbox Testing	чрез Sandbox средата всички, които трябва да се интегрират към Системата могат да тестват интеграцията си, без да застрашават работата на продукционната среда.
Production	това е средата, която е публично достъпна за реална експлоатация и интеграция със съответните външни системи.

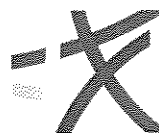
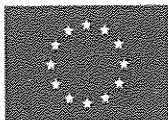
Управлението на средите ще става чрез автоматизирана система за провизиране и разгръщане на системните компоненти. При необходимост от страна на Възложителя, обединение „Три-Ай“ ще съдейства за изграждането на нови системни среди.

Процес на разработка, тестване и разгръщане

Процесите, свързани с развитието на Системата ще гарантират висока прозрачност и възможност за обществен контрол над всички разработки по поръчката. Изграждането на доверие у гражданите и бизнеса налага радикално по-висока публичност и прозрачност, чрез отворена разработка и публикуването на системите компоненти под отворен лиценз от самото начало на разработката. По този начин гражданите биха могли да съдействат в процесите по развитие и тестване на разработките през целия им жизнен цикъл.

Всички софтуерни приложения, системи, подсистеми, библиотеки и компоненти, които са необходими за реализацията на Системата, ще бъдат разработвани като софтуер с отворен код и да бъдат достъпни в публично хранилище. Ще се използва общото хранилище за проектиране с отворен код, финансирани с публични средства в България (към момента <https://github.com/governmentbg>).

В случай, че върху част от компонентите, нужни за компилация, има авторски права, те ще бъдат или в отделно хранилище с подходящия за това лиценз, или за тях ще бъде

предоставен заместващ „mock up“ компонент, така че да не се нарушава компилацията на поръчката.

Ще се анализират възможностите за включване на граждани в процесите по разработка, тестване и идентифициране на пропуски на софтуера.

За всеки един разработван компонент обединение „Три-Ай“ ще покрие следните изисквания за гарантиране на качеството на извършваната разработка и на крайния продукт:

- Документиране на Системата в изходния код, минимум на ниво процедура/функция/клас;
- Покритие на минимум 50% от изходния код с функционални;
- Използване на continuous integration практики;
- Използване на dependency management.

Детайлно описание е приложено в точка Методология за тестване на портала.

Във всеки един компонент на Системата, който се изгражда (build) и подготвя за инсталация (deployment) ще присъстват следните реквизити:

1. Дата и час на изграждане (build);
2. Място/среда на изграждане (build);
4. Потребител извършил/стартирал build процеса;
5. Идентификатор на ревизията от кодовото хранилище на компонента, срещу която се извършва изграждане (build).

Бързодействие и мащабируемост

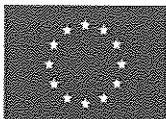
Контрол на натоварването и защита от DoS / DDoS атаки

Системата ще поддържа на приложно ниво "Rate Limiting" и/или "Throttling" на заявки от един и същи клиентски адрес, както към страниците с уеб-съдържание, така и по отношение на заявките към приложните програмни интерфейси, достъпни публично или служебно като уеб-услуги (Web Services) и служебни интерфейси.

- Системата ще позволява конфигуриране от страна на администраторите на лимитите за отделни страници, уеб-услуги и въобще ресурси, които се достъпват с отделен URL/URI.
- Системата ще поддържа възможност за конфигуриране на различни лимити за конкретни автентикирани потребители (напр. системи на други администрации) и трябва да предоставя възможност за генериране на справки и статистики за броя заявки по ресурси и услуги.

Кохерентно кеширане на данни и заявки

Отделните информационни системи, подсистеми и интерфейси, ще бъдат проектирани и да използват системи за разпределен кохерентен кеш, в случаите, в които това би довело до подобряване на производителността и мащабируемостта, чрез спестяване на заявки към СУБД или файловите системи на сървърите.

Детайлен подход и използваните механизми и технологии за реализация на разпределения кохерентен кеш, както и системните компоненти, които ще използват разпределения кеш са посочени в точка МЕТОДОЛОГИЯ ЗА СОФТУЕРНА РАЗРАБОТКА.

- Разпределеният кохерентен кеш ще поддържа възможност за компресия на подходящите за това данни – например тези от текстов тип. Компресирането на данни може да бъде реализирано и на приложно ниво;
- Използваният алгоритъм за създаване на ключове за съхранение/намиране на данни в кеша няма да допуска колизии и оптимално да използва процесорните ресурси за генериране на хешове.
- Изпълнителят ще подбере подходящи софтуерни решения с отворен код за реализиране на буфериране и кеширане на данните в оперативната памет на сървърите. В зависимост от конкретните приложни случаи (Use Cases) ще се използват и внедрят различни технологии, които покриват по-добре конкретните нужди – например решения като Memcached или Redis в комбинация с Redis GeoAPI могат да осигурят порядъци по-висока мащабируемост и производителност за често достъпвани оперативни данни, номенклатурни данни или документи.
- Като минимум разпределен кохерентен кеш трябва да се предвиди при:
 - Извличане на информация от номенклатури и атомични данни за статус и актуално състояние на партии от регистри в информационните системи;
 - Извличане на информация от предефинирани периодични справки;
 - Информация от лога на транзакциите при достъп с е-ИД до дадена услуга;
 - Информация за извършените плащания;
 - Други, които са идентифицирани на етап бизнес и системен-анализ.

От кеша ще бъдат изключени прикачени файлове и големи по обем резултати от справки.

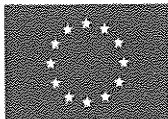
Бързодействие

- При визуализация на уеб-страници, системите ще осигуряват висока производителност и минимално време за отговор на заявки - средното време за заявка трябва да бъде по-малко от 1 секунда, с максимум 1 секунда стандартно отклонение, за 95% от заявките, без да се включва мрежовото време закъснение (Network Latency) при транспорт на пакети между клиента и сървъра;
- Ще бъдат създадени тестове за натоварване.

Използване на HTTP/2

С оглед намаляване на служебния трафик, времената за отговор и натоварването на сървърите ще се използва HTTP/2 протокол при предоставяне на публични потребителски интерфейси, с включени като минимум следните възможности:

- Включена header compression;
- Използване на brotli алгоритъм за компресия;
- Включен HTTP pipelining;
- HTTP/2 Server push, приоритизиращ специфични компоненти, изграждащи страниците (CSS, JavaScript файлове и др.);

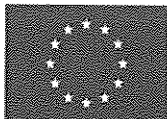
- Публичните потребителски интерфейси ще поддържат адаптивен избор на TLS cipher suites според вида на процесорната архитектура на клиентското устройство - AES-GCM за x86 работни станции и преносими компютри (с налични AES-NI CPU разширения) и ChaCha20/Poly1305 за мобилни устройства (основно базирани на ARM процесори);
- Ако клиентският браузър/клиент не поддържа HTTP/2, ще бъде предвиден fallback механизъм към HTTP/1.1. Тази възможност ще може да може лесно да се реконфигурира в бъдеще и да отпадне, когато браузърите/клиентите, неподдържащи HTTP/2 станат незначителен процент.

Качество и сигурност на програмните продукти и приложенията

- Ще бъде предвидено спазването на добри практики на софтуерната разработка – покритие на изходния код с тестове – над 60%, документиране на изходния код, използване на среда за непрекъсната интеграция (Continuous Integration), възможност за компилиране и пакетиране на продукта с една команда, възможност за инсталиране на нова версия на сървъра с една команда, система за управление на зависимостите (Dependency Management);
- Публичните модули, които ще предоставят информация и електронни услуги в Интернет, ще отговарят на актуалните уеб-стандарты за визуализиране на съдържание.

Информационна сигурност и интегритет на данните

- Обединение „Три-Ай“ няма да допуска съхранението на пароли на администратори, на вътрешни и външни потребители и на акаунти за достъп на системи (ако такива се използват) в явен вид. Всички пароли ще бъдат защитени с подходящи сигурни алгоритми (напр. BCrypt, PBKDF2, scrypt (RFC 7914)) за съхранение на пароли и където е възможно, ще се използва и прозрачно криптиране на данните в СУБД със сертификати (transparent data-at-rest encryption);
- Ще бъде предвидена система за ежедневно създаване на резервни копия на данните, които да се съхраняват извън инфраструктурата на системата;
- Всички уеб-страници (вътрешни и публично-достъпни в Интернет) ще бъдат достъпни единствено и само през протокол HTTPS. Криптирането трябва да се базира на сигурен сертификат с валидирана идентичност (Verified Identity), позволяващ задължително прилагане на TLS 1.2, който е издаден от удостоверяващ орган, разпознаван от най-често използваните браузъри (Microsoft Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox);
- Като временна мярка за съвместимост, настройките на уеб-сървърите и Reverse Proxy сървърите ще бъдат балансирани така, че Системата да позволява използване и на клиентски браузъри поддържащи по-стария протокол TLS 1.1. Това изключение от общите изисквания за информационна сигурност няма да се прилага за достъпа на служебни потребители от държавната администрация и доставчици на обществени услуги, които имат служебен достъп до ресурси на Системата;
- Програмният код ще включва методи за автоматична санитизация на въвежданите данни и потребителски действия за защита от злонамерени атаки, като минимум SQL инжекции, XSS атаки и други познати методи за атаки, и ще отговаря, където е

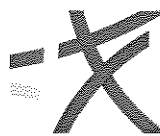
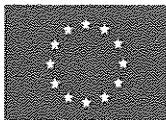
необходимо, на Наредба за общите изисквания за мрежова и информационна сигурност;

- При проектирането и разработката на компонентите на Портала и при подготовката и разгръщането на средите, ще се спазват последните актуални препоръки на OWASP (Open Web Application Security Project);
- Астрономическото време за удостоверяване настъпването на факти с правно или техническо значение се отчита с точност до година, дата, час, минута, секунда и при технологична необходимост - милисекунда, изписани в съответствие със стандарта БДС ISO 8601:2006;
- Астрономическото време за удостоверяване настъпването на факти с правно значение и такива, за които се изисква противопоставимост, ще бъде удостоверявано с електронен времеви печат по смисъла на Глава III, Раздел 6 от Регламент ЕС 910/2014. Ще бъде реализирана функционалност за получаване на точно астрономическо време, отговарящо на горните условия, и от доставчик на доверителни услуги или държавен орган, осигуряващ такава услуга отговаряща на изискванията на RFC 3161;
- Ще бъдат проведени тестове за проникване (penetration tests), с които да се идентифицират и коригират слаби места в сигурността на системата.

Използваемост

Общи изисквания за използваемост и достъпност

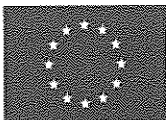
- При проектирането и разработката на софтуерните компоненти и потребителските интерфейси ще се спазват стандартите за достъпност на потребителския интерфейс за хора с увреждания WCAG 2.0, съответстващ на ISO/IEC 40500:2012;
- Всички ресурси трябва ще са достъпни чрез GET заявка на уникален адрес (URL). Няма да се допуска използване на POST за достигане до формуляр за подаване на заявление, за генериране на справка и други;
- Функционалностите на потребителския интерфейс на Системата ще бъдат независими от използваните от потребителите интернет браузъри и устройства, при условие, че последните са версии в период на поддръжка от съответните производители.
- Няма да се допуска използване на капча (Captcha) като механизъм за ограничаване на достъпа до документи и/или услуги. Алтернативно, Системата ще поддържа "Rate Limiting" и/или "Throttling". Ще се използва Captcha единствено при идентифицирани много последователни опити от предполагаем „бот“;
- Публичните уеб страници на Системата ще бъдат проектирани и оптимизирани за ефективно и бързо индексирание от търсещи машини, с цел популяризиране сред потребителите и по-добра откриваемост при търсене по ключови думи и фрази. При разработката на страниците и при изготвяне на автоматизирани процедури за разгръщане на нова версия на Системата, ще се използват инструменти за минимизиране и оптимизация на размера на изходния код (HTML, JavaScript и пр.) с оглед намаляване на обема на файловете и по-бързо зареждане на страниците;
- Няма да се използва HTML Frames, за да не се пречи на оптимизациите за търсещи машини;
- При разработката на публични уеб-базирани страници ще се използват и да се реализира поддръжка на:
 - Стандартните семантични елементи на HTML5 (HTML Semantic Elements)

- JSON-LD 1.0 (<http://www.w3.org/TR/json-ld/>)
- Open Graph Protocol (<http://ogp.me>) за осигуряване на поддръжка за качествено споделяне на ресурси в социални мрежи и мобилни приложения;
- В екранните форми на Системата ще се използват потребителски бутони с унифициран размер и лесни за разбиране текстове в еднакъв стил.
- Всички текстови елементи от потребителския интерфейс ще бъдат визуализирани със шрифтове, които са подходящи за изобразяване на екран и които осигуряват максимална съвместимост и еднакво възпроизвеждане под различни клиентски операционни системи и браузъри. Няма да се използват серифни шрифтове (Serif).
- Полета, опции от менюта и командни бутони, които не са разрешени конкретно за ролята на влезлия в системата потребител, няма да са достъпни за този потребител. Това не отменя необходимостта от ограничаване на достъпа до бизнес логиката на приложението чрез декларативен или програмен подход.
- Всяка екранна форма ще има наименование, което да се изписва в горната част на екранната форма. Наименованията трябва да подсказват на потребителя какво е предназначението на формата.
- Всички търсения ще са нечувствителни към малки и главни букви;
- Полетата за пароли задължително ще различават малки и главни букви;
- Полетата за потребителски имена ще позволяват използване на и-мейл адреси като потребителско име, включително и да допускат всички символи регламентирани в RFC 1123 за наименоуването на хостове;
- Главните и малки букви на въвежданите данни се запазват непроменени, няма да се допуска Системата да променя капитализацията на данните въведени от потребителите.
- Системата ще позволява въвеждане на данни, съдържащи както български, така и символи на официалните езици в ЕС.
- Наименованията на полетата ще са достатъчно описателни, като максимално се доближават до характера на съдържащите се в тях данни.
- Системата ще поддържа прекъсване на потребителски сесии при липса на активност. Времето ще може да се променя от администратора на системата без промяна в изходния код. Настройките за време за прекъсване на неактивни сесии ще включват и възможността администраторите да дефинират стилизирана страница със информативно съобщение, към която Системата да пренасочва автоматично браузърите на потребителите, в случай на прекъсната сесия;
- Дългите списъци с резултати ще се разделят на номерирани страници с подходящи навигационни елементи за преминаване към предишна, следваща, първа и последна страница, конкретна страница. Навигационните елементи ще са логически обособени и свързани със съответния списък и да се визуализират в началото и края на HTML контейнера съдържащ списъка;
- За големите йерархически категоризации ще се предвиди възможност за навигация по нива или чрез отложено зареждане (lazy load).

Интернационализация

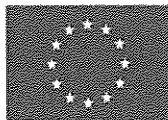
- Системата ще може да съхранява и едновременно да визуализира данни и съдържание, което е въведено/генерирано на различни езици;

- Всички софтуерни компоненти на Системата, използваните софтуерни библиотеки и развойни комплекти, приложните сървъри и сървърите за управление на бази данни, елементите от потребителския интерфейс, програмно-приложните интерфейси и пр. ще поддържат стандартно и да са конфигурирани изрично за спазване на минимум Unicode 5.2 стандарт при съхранението и обработката на текстови данни, респективно ще се използва само UTF-8 кодиране на текстовите данни.
- Всички публично достъпни потребителски интерфейси ще поддържат многоезичност, като минимум български и английски език.
- Публичната част на Системата ще бъде разработена и да включва набори със текстове на минимум два официални езика в ЕС, а именно български и английски език. Преводите на английски език ще бъдат осъществени професионално, като няма да се допуска използването на средства за машинен превод, без ръчна проверка и корекции от професионални преводачи.
- Версиите на съдържанието на съответните езици ще включват всички текстове, които се визуализират във всички елементи на потребителския интерфейс, справките, генерираните от системата електронни документи, съобщения, нотификации, е-мейл съобщения, номенклатурите и таксономии и др. Данните, които се съхраняват в системата само на български език ще се изписват/визуализират на български език;
- Системата ще позволява превод на всички многоезични текстове с подходящ потребителски интерфейс, достъпен за администратори на Системата, без промени в изходния код. Модулът за превод на текстове използвани в Системата ще поддържа и контекстни референции, които да позволяват на администраторите да тестват и проверяват бързо и лесно направените преводи и тяхната съгласуваност в реалните екрани, страници и документи;
- Публичната част на Системата ще позволява превключване между работните езици на потребителския интерфейс в реално време от профила на потребителя и от подходящ, видим и лесно достъпен навигационен елемент в горната част на всяка страница, който включва не само текст, но и подходяща интернационална икона за съответния език;
- При визуализация на числа, ще се използва разделител за хиляди – интервал.
- При визуализация на дати и точно време в елементи от потребителския интерфейс, в генерирани справки или електронни документи, всички формати за дата и час ще са съобразени с избора от потребителя език / локация в настройките на неговия профил:
- За България стандартният формат е „DD.MM.YYYY HH:MM:SS“, като наличието на време към датата е в зависимост от вида на визуализираната информация и бизнес-смисъла от показването на точно време;
- Системата ще поддържа и всички формати, съгласно ISO БДС 8601:2006;

Изисквания за използваемост на потребителския интерфейс

- Електронните форми ще бъдат реализирани с AJAX или аналогична технология, като по този начин се гарантират следните функционалности:
 - Контекстна валидация на въвежданите данни на ниво "поле" от форма и контекстни съобщения за грешка/невалидни данни в реално време;
 - Възможност за избор на стойности от номенклатури чрез търсене в списък по част от дума (autocomplete) и визуализиране на записи, отговарящи на въведеното до

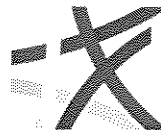
момента, без да е необходимо пълните номенклатури да са заредени в браузъра на клиента и потребителят да скролира дълги списъци с повече от 10 стойности;

- В електронните форми ще бъде реализирана валидация на въвежданите от потребителите данни на ниво "поле" (in-line validation). Валидацията ще се извършва в реално време на сървъра, като при успешна валидация, данните от съответното поле следва да бъдат запазени от сървъра;
- Системата ще гарантира, че въведени, валидирани и запазени от сървъра данни, остават достъпни за потребителите, дори за процеси, които не са приключили, така че при волно, неволно или автоматично прекъсване на потребителската сесия поради изтичане на периода за допустима липсва на активност, потребителят да може да продължи съответния процес след повторно влизане в системата, без да загуби въведените до момента данни и прикачените до момента електронни документи;
- Ще бъде реализирана възможност за добавяне и редактиране от страна на администраторите на системата, без да са необходими промени в изходния код, на контекстна помощна информация за:
 - всяка електронна форма или стъпка от процес, за която има отделен екран/форма;
 - всяка група полета за въвеждане на данни (в случаите, в които определени полета от формата са групирани тематично);
 - всяко отделно поле за въвеждане на данни;
- Ще бъде разработена контекстна помощна информация за всички процеси, екрани и електронни форми, включително ясни указания за попълване и разяснения за особеностите при попълване на различните групи полета или отделни полета;
- Контекстната помощна информация, указанията към потребителите и информативните текстове за всяка електронна административна услуга няма да съдържат акроними, имена и референции към нормативни актове, които са въведени като обикновен текст (plain-text). Всички акроними, референции към нормативни актове, формуляри, изисквания и пр. ще бъдат разработени като хипер-връзки към съответните актуални версии на нормативни документи и/или съответния речник / списък с акроними и термини;
- Достъпът на потребителя до контекстната помощна информация ще бъде реализиран по унифициран и консистентен начин, чрез подходящи навигационни елементи, като например чрез подходящо разположени микро-бутони с икони разположени до/преди/след етикета на съответния елемент, за който се отнася контекстната помощ или чрез обработка на "Mouse Hover / Mouse Over" събития;
- При проектирането и реализацията на потребителския интерфейс ще се отчете, че той трябва да бъде еднакво използваем и от мобилни устройства (напр. таблети), които не разполагат с мишка, но имат чувствителни на допир екрани.
- Потребителският интерфейс ще достъпен за хора с увреждания, съгласно изискванията на чл. 48, ал. 5 от ЗОП.

Изисквания за използваемост в случаи на прекъснати бизнес процеси

- Системата ще съхранява перманентно всеки започнал процес/процедура или обявяване на обстоятелства, текущия им статус, всички въведени данни и прикачени

документи, дори ако потребителят е прекъснал волно или неволно потребителската си сесия;

Изисквания за проактивно информиране на потребителите

- За всички публични интернет страници ще бъде реализирана функционалност за публикуване на всяко периодично обновявано съдържание (новини, обявления, обществени поръчки, отворени работни позиции, нормативни документи, отговори по ЗДОИ и др.) в стандартен формат (RSS 2.x, Atom или еквивалент), както и поддържането на публично достъпни статистики за посещаемостта на страницата;
- Системата ще поддържа възможност за автоматично генериране на електронни бюлетини, които да се разпращат периодично или при настъпване на събития по електронна поща до регистрираните в Системата потребители, които са заявили или са се съгласили да получават такива бюлетини; Потребителите ще имат възможност да настройват предпочитанията през потребителския си профил в Системата.

Системен журнал

Изгражданото решение задължително ще осигурява проследимост на действията на всеки потребител (одит), както и версия на предишното състояние на данните, които той е променил в резултат на своите действия (системен журнал).

Системата ще отчита по различен и отчетлив начин действията на външните потребители и тези на модераторите и администратора.

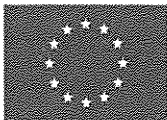
Атрибутите, които ще се запазват при всеки запис трябва да включват като минимум следните данни:

- дата/час на действието;
- модул на системата, в който се извършва действието;
- действие;
- обект, над който е извършено действието;
- допълнителна информация;
- IP адрес и браузър на потребителя.

Размерът на журнала на потребителските действия нараства по време на работа на всяка система, което ще налага по-различното му третиране от гледна точка организация на базата данни:

- по време на работа на системата потребителският журнал ще се записва в специализиран компонент, който поддържа много бързо добавяне на записи; този подход се налага, за да не се забавя излишно работата на Системата;
- специална фоновая задача ще акумулира записаните данни и ще ги организира в отделна специално предвидена за целта база данни, отделна от работната база данни на системата;
- данните в специализираната база данни ще се архивират и изчистват, като в специализираната база данни трябва да бъде достъпна информация за не повече от 2 месеца назад; при необходимост от информация за предишен

период администраторът на системата първо ще възстанови архивните данни.

- ще бъде предоставен достъп до системния журнал на органите на реда чрез потребителски или програмен интерфейс. За достъпът ще се изисква електронна идентификация.

Дизайн на бази данни и взаимодействие с тях

При използване на база данни (релационна или нерелационна (NoSQL)), ще бъдат следвани добрите практики за дизайн и взаимодействие с базата данни; в т.ч.

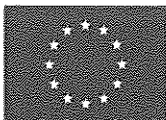
- дизайнът на схемата на базата данни ще бъде с максимално ниво на нормализация, освен ако това не би навредило сериозно на производителността;
- базата данни ще може да оперира в клъстър. В определени случаи ще бъде използван т.нар. sharding;
- имената на таблиците и колоните ще следва унифицирана конвенция;
- ще бъдат създадени индекси по определени колони, така че да се оптимизират най-често използваните заявки. Създаването на индекс ще е мотивирано и подкрепено със замервания;
- връзките между таблици ще са дефинирани чрез foreign key;
- периодично ще бъде правен анализ на заявките, вкл. чрез EXPLAIN (при SQL бази данни) и да бъдат предприети мерки за оптимизиране на бавните такива;
- задължително ще се използват транзакции, като нивото на изолация трябва да бъде мотивирано в предадената документация;
- при операции върху много записи (batch) ще се избягват дълго продължаващи транзакции;
- заявките ще бъдат ограничени в броя записи, които връщат;
- при използване на ORM или друг слой на абстракция между приложението и базата данни, ще се минимизира броя на излишните заявки (т.нар. n+1 selects проблем);

Етап Тестване

За управление на качеството на разработката обединение „Три-Ай“ ще проведе тестване на софтуерното решение в създадена за целта тестова среда, за да демонстрира, че изискванията са изпълнени. Обединение „Три-Ай“ предлага и описва методология за тестване, която ще използва при изпълнение на обществената поръчка в точка Методология за тестване на портала. Предложената методология представя стъпки, план и набор от тестове за извършване от обединение „Три-Ай“.

Предложените тестове включват най-малко следните видове:

- функционални – за проверка на работоспособността и изпълнение на изискванията на Възложителя, заложили в системния проект;
- за натоварване – за демонстриране натоварването и производителността на системата при голям обем от данни и информация;
- за контрол и сигурност на достъпа – за минимизиране на рисковете от нерегламентиран достъп до Портала;

- приемателни тестове – за демонстриране работоспособността на системата и изпълнение на изискванията пред Възложителя с оглед приемане на изпълнението;

Предложената методология за тестване включва описание на процедура и инструмент(и) за управление на дефектите, която ще се следва при изпълнение на обществената поръчка.

Резултати:

- тествани при Изпълнителя Портал за обществени консултации;
- план за тестване пред Възложителя;
- тестови сценарии, покриващи изискванията на системния проект.

Етап Внедряване

Обединение „Три-Ай“ ще внедри Портала за обществени консултации в информационната и комуникационна среда на администрацията на Министерския съвет. Това включва инсталиране, конфигуриране и настройка на програмните компоненти в условията на експлоатационната среда на администрацията на Министерския съвет.

Преди стартиране на процеса по внедряване на Портала, обединение „Три-Ай“ ще разработи и предостави на Възложителя за съгласуване план за внедряване, който ще съдържа описание на стъпките и времето за внедряване на софтуерното решение в експлоатационна среда.

Всички софтуерни секции и компоненти, които ще се внедряват, ще са съпроводени със специфична документация за инсталиране и/или техническа документация, в това число:

- ръководство за администратора, включващо всички необходими процедури и скриптове по инсталиране, конфигуриране, архивиране, възстановяване и други, необходими за администриране на системата;
- документи за крайния ползвател, описващи цялостната функционалност на приложния софтуер и съответното му използване от крайни ползватели;
- детайлно описание на базата данни;
- описание на софтуерните секции;
- описание на изходния програмен код.

Резултати:

- план за внедряване;
- внедрен Портал за обществени консултации;
- предадена на Възложителя пълна техническа и експлоатационна документация, включваща най-малко:
 - разработен и публикуван на Портала наръчник за администраторите на Портала и администраторите на профилите;
 - разработено и публикувано на Портала ръководство за потребителите, които ще използват функционалностите на Портала и публикуваната на него информация и кратка видео-демонстрация за работа с Портала (също публикувана на Портала);